

GAZETA NARODOWA

Przedpłata wycena: KURSOWA kwartalna 1.50 zł, półroczna 3.00 zł, roczna 5.00 zł. W m. c. 48. Kawa w wybornych i uznanych z dobroci i wyborowego smaku gatunkach: Porobello zielona nr. I/80 ct., II/9 ct., III/1 zł. za pół kilo. Costarica pol kilo 70 ct. Caba zielona nr. 0/75 ct. pół kilo. Perówka zielona 1.105, 201a 85 ct. pół kilo. Mocca rabaka 1/1 i pół kilo. Jawa 201a nr. I/80 ct., II/90 ct., III/1 zł za pół kilo. Jawa brunatna 1.10, 201a 85 ct. pół kilo. Herbata Congo nr. 0/1.50 zł., 1/1.75 zł., 1/2.75 zł., III/2.75 zł., IV/3.25 zł. za pół kilo. Souhong nr. I/2.25 zł., II/2.75 zł., III/3.25 zł., IV/4.25 zł. pół kilo. Pecoo kwiat VI/3.25 zł., VII/4.25 zł., VIII/5.25 zł. pół kilo. Wskleki herbaty (włażnych herbat) 1.50 pół kilo. Jamaica Rum nr. I/1 zł., II/1.0 zł., III/1.50 zł., IV/2.25 zł. za butelkę. Cognac franc. wyborny 24 butelki 4 zł., 10-butelki 2.50 zł., 2-butelki 1.50 zł. za butelkę. Porter prawdziwy angielski lepszy niż Hoffa piwo słodowe, butelka 80 ct., pół butelki 40 ct. Sek malinowy prawdziwy kilo 1.60 zł., saszka 50 i 25 ct. Powidła słodkie i czyste kilo 82 ct. Rodzynki bez pestek 1 kilo 80 ct. z pestkami 1 72 ct. czarna 1 kilo 80 ct. Migdały słodkie 1 kilo 1.80. Bryndza wymienita kilo 72 ct. Śledzie solone, Sardynki w oliwie i w occie. Ser ementalski, szwajcarski, Romandour i Limburgski po najtańszych cenach. Kiełbasa pizenczy 40 ct., ryżowy 51 ct. za kilo. Kiszki woski 48 ct., długi 40 ct., krótki 32 ct., II. 32 ct. za kilo. Wina najczystsze i wspaniałe podług osobnych cenówek. KROCHMAL POZYSKUJĄCY dotychczas osłowi najlepiej odpowiadający, przyjemny w noszeniu delikatnej bielizny, i utrzymujący trwałe bielad i czystość, która z Niemiec, Anglii i Austrii wprowadzane, nie posiadają i tylko przez szwajcarskie ogłoszenie i kolorowe opakowanie białozłote. Tylko gospodynie i osoby trudzące się praniem bielizny mogą to kompetentnie ocenić i moje dowodzone to potwierdzić. Paczka zawiera 4 pakietki, i aby tanim ofertom za nie wyroby napędzić, kosztuje od dzisiaj tylko 14 ct. pojedynczo pakietki po 4 ct. Masa woskowa do zapuszczania po sadki, nieporównanie najlepsza i długo trwająca w oleju k. lorch, a prawdziwa tylko o mojej marce fabrycznej i opakowaniu, pudełko 60 ct. 611 i - 6

Przedpłata i ogłoszenia przyjmują: We Lwowie biuro administracji „Gazety Narodowej” w pałacu W. Ulanieckich Ogłoszenia w Paryżu przyjmują wydział dla „Gazety Narodowej” sponcja pana Adama, Rue Clémence, 4 Paris, Otto Niess w Wiedniu. (Haasenstein et Vogler) nr. 10 Wollzeilgasse. A. Oppelk Städt. Annoncenbureau nr. 2, Heur. Schallek, eksp. ogłoszeń, Wollzeile 12, Maurycy Stern, Wollzeile 23, w Hamburgu pp. Haasenstein et Vogler, Rejchman et Friedler, w Warszawie Senatorska 22, w Kuliński w Krakowie. OGŁOSZENIA przyjmują się za opłatą 5 centów za rubel, obywateli jednego wiersza, drobnym drukiem. Mielamy w rubryce „Korespondencja” 20 ct. od wiersza.

Polecenie towarów.

Polecać wszystkie nazwy kawy z jednego wosa i wszystkie gatunki wina z jednej beczki — jest bezczelnością. Moge tylko towary w przednim i najprzedniej szym gatunku według nazw własnych polecać i sprzedawać: Cukier w głowia I. ct. 49, II. ct. 46 kl. w kostkach 52, 50 w mączce 48. Kawa w wybornych i uznanych z dobroci i wyborowego smaku gatunkach: — Porobello zielona nr. I/80 ct., II/9 ct., III/1 zł. za pół kilo. — Costarica pol kilo 70 ct. — Caba zielona nr. 0/75 ct. pół kilo. — Perówka zielona 1.105, 201a 85 ct. pół kilo. — Mocca rabaka 1/1 i pół kilo. — Jawa 201a nr. I/80 ct., II/90 ct., III/1 zł za pół kilo. — Jawa brunatna 1.10, 201a 85 ct. pół kilo. Herbata Congo nr. 0/1.50 zł., 1/1.75 zł., 1/2.75 zł., III/2.75 zł., IV/3.25 zł. za pół kilo. Souhong nr. I/2.25 zł., II/2.75 zł., III/3.25 zł., IV/4.25 zł. pół kilo. Pecoo kwiat VI/3.25 zł., VII/4.25 zł., VIII/5.25 zł. pół kilo. Wskleki herbaty (włażnych herbat) 1.50 pół kilo. Jamaica Rum nr. I/1 zł., II/1.0 zł., III/1.50 zł., IV/2.25 zł. za butelkę. Cognac franc. wyborny 24 butelki 4 zł., 10-butelki 2.50 zł., 2-butelki 1.50 zł. za butelkę. Porter prawdziwy angielski lepszy niż Hoffa piwo słodowe, butelka 80 ct., pół butelki 40 ct. Sek malinowy prawdziwy kilo 1.60 zł., saszka 50 i 25 ct. Powidła słodkie i czyste kilo 82 ct. Rodzynki bez pestek 1 kilo 80 ct. z pestkami 1 72 ct. czarna 1 kilo 80 ct. Migdały słodkie 1 kilo 1.80. Bryndza wymienita kilo 72 ct. Śledzie solone, Sardynki w oliwie i w occie. Ser ementalski, szwajcarski, Romandour i Limburgski po najtańszych cenach. Kiełbasa pizenczy 40 ct., ryżowy 51 ct. za kilo. Kiszki woski 48 ct., długi 40 ct., krótki 32 ct., II. 32 ct. za kilo. Wina najczystsze i wspaniałe podług osobnych cenówek. KROCHMAL POZYSKUJĄCY dotychczas osłowi najlepiej odpowiadający, przyjemny w noszeniu delikatnej bielizny, i utrzymujący trwałe bielad i czystość, która z Niemiec, Anglii i Austrii wprowadzane, nie posiadają i tylko przez szwajcarskie ogłoszenie i kolorowe opakowanie białozłote. Tylko gospodynie i osoby trudzące się praniem bielizny mogą to kompetentnie ocenić i moje dowodzone to potwierdzić. Paczka zawiera 4 pakietki, i aby tanim ofertom za nie wyroby napędzić, kosztuje od dzisiaj tylko 14 ct. pojedynczo pakietki po 4 ct. Masa woskowa do zapuszczania po sadki, nieporównanie najlepsza i długo trwająca w oleju k. lorch, a prawdziwa tylko o mojej marce fabrycznej i opakowaniu, pudełko 60 ct. 611 i - 6

Najnowsze
Maszyny grające
oraz swój obficie zaopatrzone
MAGAZYN
Zegarków genewskich i Zegarów
poleca
A. LEGADE
we Lwowie przy placu Marjackim 1. 8.

Hôtel Métropole we Wiedniu.
RINGSTRASSE, FRANZ-JOSEFS-QUAI, 242 1-25
Wielki pierwszorzędnny hotel
800 pokojów i salonów (od 1 str. i wyżej), winda dla osób, czytelnia z dziennikami wszystkich krajów. Kapi le w Dunaju i stacja telegraficzna. Zamieszkanie na dłuższy czas po umiarkowanych cenach.
L. Spelcer, dyrektor.

W tanim wydaniu
Biblioteki Mrówki
opuścił prasę
Władysław Syrokomli
Gawędy mnielsze wydanie kompletne
zawierające 58 gawęd 1 zł. W ładnej oprawie w płótno angielskie z wyściami 1 zł. 35 ct.
Listy króla Jana III.
pisane do królowej Marii Kazimiry w ciągu wyprawy pod Wiednem w r. 1683.
Cena 60 ct.
Młodzieńcki. O poprawie Rzeczypospolitej 1.-
Szczeniako. Najemnia 1.-
Sowiński. Petro, obraz. Indowy 2.-
Brodowski. Pieśni rólaków 2.-
Lermontow. Laik klasyczny 2.-
Kochanowski. Odprawa posłów 1.-
Sopponbauer. O pojedynku 1.-
Karpieński. Sielanki 1.-
Szyronkowi. Córa Piastów 1.-
Karpieński. Pieśni nabożne 1.-
Tremb. cbi. Bajki 1.-
Skarga. O miłości Ojczyzny 1.-
Trembecki. Zofjówka 1.-
Zajczek. Hist. rewolucji 1794r. 1.-
Tatmir. Lubawa powieść 2.-
Biblioteka Mrówki znajduje się zawsze na składzie we wszystkich znaczniejszych księgarniach.
Skład główny
w Księgarni Polskiej we Lwowie.

Powietrze lasów iglastych w pokoju!!!
otrzymuje się przez rozpylanie
!kadzidla sosnowego!
Próca miłego orzeźwiającego zapachu posiada nieoszacowane własności higieniczne, oczyszcza i odświeża powietrze mieszkań w tak wysokim stopniu, że jest powszechnie polecane przez lekarzy do oddychania osobom cierpiącym na choroby piersiowe.
Flakon 60 ct., rozpylacze od 24 ct. do 3 zł.
504 6 ?
Jan Ichnatowicz,
Lwów ul. Kopernika 1. 3., Kraków Sukiennice 1. 20.

Spółka Stolarzy lwowskich
we Lwowie, plac Bernardyński 1. 15.
poleca swój 25 lat istniejący
3761 8 - ?
SKŁAD MEBLI,
obficie zaopatrzone w wielki wybór garniturów do salonów, kompletne urządzenia do pokoiw jadalnych z dębowego a do sypialni z orzechowego drzewa; utrzymuje na składzie meble olchowe, gięte i żelazne po cenach znacznie niższych.

SAINT RAPHAËL

Wino Saint-Raphaël ze znanych win jest najbogatsze w pierwiastki uzdrawiające, wzmacniające i toniczne. Przyjemne dla żołądka, stanowi nieomylny środek pokrzepiający dla młodych kobiet, dzieci i osób w podeszłym wieku. Wybornego smaku, należy do rzędu win najzabawniejszych działających na zdrowie. — Doza zwyczajna: kieliszek po każdym jedzeniu.
Każda butelka tego wina jest zaopatrzone w słosowną etykietę, a korek pokryty kapslą z napisem:
Sprzedaje się we Lwowie w aptekach P. P. Mikolasa, Krzyżanowskiego, w cukierni u P. Rotlendera i w magazydach wina.
Export: S. C. Proprietaire du Vin de St-Raphaël, à Valence (Drôme), France
W aptece p. Nahlka we Lwowie.
L. 1168 pr. 82

Rud. Šocka uniwersalne pługi stalowe i siewniki rządowe
polecają na szlubijszy się sezon wiosenny, po cenach znacznie obniżonych
Clayton & Shuttleworth
we Lwowie, przy ulicy Grodeckiej liczbą 22.
611 1-7

Tylko 50 ct. za tom powieści Józ. Ign. Kraszewskiego.

POWIEŚCI
najznakomitszego naszego pisarza
Józ. Ign. Kraszewskiego,
przejrzane, poprawione i uporządkowane przez autora.
zaczęły wychodzić w Warszawie z początkiem b. r. oddzielnie od poprzednich wydań zbiorowych, nie obejmując jednak żadnej powieści wyszłej już w któremkolwiek wydaniu zbiorowym.
O ile popularne wydania dzieł J. I. Kraszewskiego są pożądane, świadczą poprzednie zbiorowe wydania, które drukowane w wielu tysiącach egzemplarzy, są częściowo wyczerpane, ogłaszając więc nową serię, spodzie wa się wydawca uczynić zadość życzeniom P. T. Publiczności, dostarczając po niskiej cenie te prawdziwe perły literatury powieściowej.
Dzieła Kraszewskiego nie powinny brakować w żadnym polskim domu.
Dotychczas wydane zostają:
„Boża opłaka” 1 tom (cena pierwotna 2 zł. 40 ct. teraz 50 ct.)
„W mętnej wodzie” 1 tom 1szy, dalsze w druku.
W ciągu roku wyjdzie 20 tomów.
Przedpłata kwartalna (za 5 tomów) wynosi we Lwowie 2 złr. 40 ct., półroczna 4 złr. 80 ct., całorocznie 9 złr. 60 ct.
Płać pojedynczo, przy odbiorze tom po 50 ct.
Odbiorcom na prowincji doliczają się koszty przesyłki.
Zamówienia przyjmuje
księgarnia F. H. Richtera (H. Altenberga)
we Lwowie.
Tylko 50 ct. za tom powieści Józ. Ign. Kraszewskiego.

Konkurs.
Prezydjum magistratu kr. stoł. miasta Lwowa rozpisuje niżej zamieszczonym terminem do dnia 31. marca 1883, celem obsadzenia jednej posady sekretarza Magistratu w IV. randze etatu służby miejskiej z płacą rocznych 1200 zł. i dodatkiem na pomieszkanie 300 zł ewentualnie celem obsadzenia jednej posady komisarza koncepcyjnego w 5 randze z płacą 900 zł. i dodatkiem 240 zł. i posady koncepcyjny w VI. randze z płacą 600 zł. i dodatkiem 180 zł.
Do każdej z powyższych posad przywiązane jest nadto prawo do emerytury, tudzież prawo uzyskania dwóch dodatków pięcioletnich po 100 złr.
Od kandydatów na powyższe posady wymaga się ukończenia nauk p. awnicznych odbytych z dobrym postępem, teoretycznych egzaminów państwowych, względnie osiągniętego stopnia doktora praw, tudzież złożonego z dobrym postępem egzaminu praktycznego jaki dla urzędników państwa tej kategorii jest przepisany.
Podania należyce ostemplowane i zaopatrzone w wymagane wyżej dowody wniesione być mają w oznaczonym terminie do Prezydium Magistratu.
We Lwowie d. 20. lutego 1883.
674 1 3

Bergera medyc. i higien. mydła.
Bergera medyc. mydło maziowe
szalowane przez powagi medyczne i wielkim powodzeniem używane jest we wszystkich częściach Europy na
wyrzut skórne wszelkiego rodzaju
osobliwie przeciwko choronczym krostom, parcom, trąpiecom i wyrzutom paszczym, tudzież ca. czarwonemu nosa, odmrożeniom, pocieniu nóg, i papry w włosów. BERGERA MYDŁO MAZIOWE zawiera 40% smoly drzewnej i różni się od wszystkich innych smolowych mydeł.
Przy uporczywych cierpieniach używa się także
Bergera mydła masłowo-siarkowego
które ma wielką wartość medyczną, i różni się od innych mydeł smolowych szalowanych.
Zagłodniejzajem „mydłem smolowym” do usunięcia wszelkich
nieczystości z skóry
liszajów i pryszczek w dzieci, tudzież jako doskonałe mydło do mycia i kąpienia w oddziennym użyciu jest:
Bergera glicerynowe mydło masłowe
które zawiera 35% gliceryny i jest perfumowane.
Cena kawałka każdej soty 85 ct. z broszura.
Z innych medycznych i higienicznych mydeł zalecają się następujące:
Bergera medyc. mydło naftolewne i naftolewno-siarkowe.
Po wielu próbach w klinice wiedeńskiej uznano naftol jako dośkonale działający w „cierpieniach skórnym”, i sam szwajcar, gdzie nie można użyć smoly z powodu zapachu. Cena 60 ct.
Bergera mydło benzoesowe 40 ct. do udalania krosty.
Bergera mydło boraksowe 35 ct. na raniach skóry.
Bergera mydło salicylowe 40 ct. jako antyseptyczne mydło toaletowe.
Bergera mydło siarkowe 33 ct. na przyszcze.
Bergera mydło siarkowo-piaskowe 35 ct. na wyrzuty skórne.
Bergera mydło siarkowo-mielczne 40 ct. na węgry, plagi i liszaje.
Bergera mydło spermacetowe 40 ct. na szorstkie, czarwonie i popękane ręce.
Bergera mydło storasowe na wyrzuty skórne szlamist mydła maziowego. Cena 40 ct.
Bergera mydło taninowe 40 ct. przeciwko wypadaniu włosów, na pocienie rąk, a w połączeniu z mydłem maziowym jako doskonały środek do porostu włosów.
Bergera mydło tymolowe 60 ct. najwyborniejsze mydło kosmetyczne do mycia i kąpieli.
Zaleca się prócz tego nowo sprawdzione:
Bergera medyc. mydło na sęby
najlepszy, najdoskonalszy i najtańszy środek do oczyszczenia zębów. Cena paczki 85 ct.
Z polecenia znakomych kliników sporządza się **Bergera mydła medyc. i higieniczne** bardzo czyste i są zawsze do kładnie dotarowane. W interesie skuteczności leczniczej uprasza się, aby lekarze i publiczność domagali się zawsze wyraźnie mydeł BERGERA.
Główna kspedycja: Apoth. G. Hell w Opawie (Szlak austr.), dokąd należy adresować zamówienia i zapytania — Główne składy wszystkich bergerowskich mydeł we Lwowie u pp. aptekarzy Piotra Mikolasa, Zygm. Ruckera i Henryka Blumenfelda. Składy większej części mydeł we wszystkich aptekach. 79 1-6

O. T. Winckler
we Lwowie.
Weteran z 1831 r.
Wbrew temu nazwisku człowiek ciężkiej pracy, posiadający zupełną siłę do takowej, czego dowodem jest, iż już trzeci rok w dobrach księcia Radłowa, oddany był temuż spichrz, magazynu i prowadzenie rachunków ekonomicznej administracji, w składaniu w każdym zakresie raportów tygodniowych, kwartalnych, rocznych, do głównej dyrekcji dóbr. A że dobra Radłowa pozay w sprzedaż, a nowy nabywca zmienia system administracji na dotychczasowy, przeto stary weteran puchawiony posady, zostaje bez utrzymania, tych od chwili dobijających może jeszcze parę lat. Odrzyna się więc do JW. panów, i WP. odywali z prośbą o nadanie temaż stosownej posady do dalsze jego egzystencji, odcinając i tę uwagę, że pomimo weteran poprzednio zarządzał znacznymi majątkami, przeto ma znajomość w każdym dziale administracji ekonomicznej i gospodarskiej, do wszelkich zatrudnień użyty być może. Świadectwa dawalność jak też ostatni obowiązek w Radłowie, gdzie tak warowna administracja dobrze była wprowadzona, oświadczają wystaro do polecenia miło.
Blizsza wiadomość pod adresem.
T. R.
poczta Radłow.
568 1-8

Tysiące, których opuszczenie, swardzięca temu szwajcarskiemu Jana Hoffa piwo zdrowia z ekstraktu słodowego swe życie i pocieszają się niem teraz.
(Kilkakrotnie wyrażone słowa urdowionego).
Osiągnięte skutki lecznicze
w suchotach, ogólnem osłabieniu ciała, braku trawienia, braku apetytu, w cierpieniach kaszlu, szty, żołądka, piersi i płuc, a temsamem utrzymaniu życia i wzmocnienia za pomocą Jana Hoffa piwa zdrowia z ekstraktu słodowego, wzmacniającej słodowej czekolady zdrowia, skoncentrowanego ekstraktu słodowego i siemę rozpuszczających cukierków słodowych. Prawdziwe w niebieskim papierze. Do wyjątkowego wynalazcy i fabrykanta prawdziwych preparatów słodowych, c. k. dostawcy n. w. wielu państw europejskich, państwa c. k. rady komitacji, posiadacza słotego krzyża z koroną, kawalera wst. pruskiej orderów, we WIEDNIU. Fabryka: Grabenhof, Bräunerstrasse 2 Kantor i skład fabryczny: Stadt, Graben, Bräunerstrasse, 8.
JANA HOFFA
Wiedeńskie publiczne sprawozdanie lecznicze i podziękowanie
za osiągnięte wyleczenie z dwuletniego, nader uciążliwego kataru opłucnej i cierpienia w krtni za pomocą Jana Hoffa piwa zdrowia z ekstraktu słodowego, według adnania p. Franciszka Mały we Wiedniu, fabrykanta miękkich sukien i właściciela handlu sukna.
Przez dwa lata cierpiałem na katar opłucnej i cierpienia w krtni tak daleko, że nie mogłem słowa głośno wymówić. Pierwsi profesoro wie wiedeński wysłali mnie w szóstym roku do Gieschenbergu i Nissy; powróciwszy z Nissy używam od misieja pańskie wyborne piwo zdrowia i oświadcza panu, ku chwale nie tylko, że moja choroba uległa w skutek używania pańskiego Jana Hoffa piwa zdrowia z ekstraktu słodowego, lecz że mam apetyt i osuję się być zdrowym. Upraszam pana tedy o przysłanie dalszy h 28 saszek piwa z adnania z ekstraktu słodowego, 2 kilo czekolady słodowej i 2 woreczki cukierków słodowych i zostaje w powiadomieniu.
Franciszek Mały, fabrykant sukien i handlu sukna, Mariachi.ferstr. 69. Wiedeń, 8. kwietnia 1882.

Urzędowe sprawozdanie lecznicze
przez szefów lekarzy ces. i król. wojskowych lazaretów, tyoczę się skutków leczniczych Jana Hoffa wyrobów słodowych (pożywnego piwa zdrowia z ekstraktu słodowego, wzmacniającej nerwy czekolady słodowej, cukierków słodowych kszal usmierzających).
Ces. kr. szpital garnizonowy nr. 28 w Zagrzebiu. Jana Hoffa piwo zdrowia z ekstraktu słodowego, jakoteż słodowa czekolada zdrowia okazały się w nyciu w powyższym szpitalu dla raknowaleczonych, dalej u tych chorobych, którzy cierpieli na katar i zochłanianie w przewodzie oddechowym i trawienia, jako wyborne dyetetyczne środki wzmacniające; oskłada słodowa ciutyla jako najwyborniejszy, surogat do kawy. 194 of 1-15
Lekarz-szef Dr. Ischitz, stary lekarz.
Dr. Kaiser, lekarz szpitalowy i oddziałowy.
CENY prawdziwego Jana Hoffa piwa zdrowia z ekstraktu słodowego: 13 saszek sz. 7.26, 18 saszek sz. 6.08, 28 saszek sz. 12.63, 58 saszek sz. 25.48. Nad 18 saszek wyżej i dostawę do domu. — Przesyła z Wiednia: 13 saszek sz. 7.26, 18 saszek sz. 14.60, 58 saszek sz. 29.10. 1/2 kilo czekolady słodowej 1. sz. 2.40, II. sz. 1.00, III. sz. 1. (Przy odbiorze większych ilości rabat.) Cukierki słodowe woreczek 60 ct., (także 1/2 i 1/4 woreczka). Nitkej 2 str. nie wysyła się.
Główny skład we Lwowie: Z. Rucker, J. Beiser, P. Mikolasek, E. Blumenfeld apt., Karol Ballaban handel. Biela: Zabyszczna apt., Brody: wszystkie apteki. Bochnia: J. Michalik. Budzanów: Jasiński. Czerwińców: J. Goliczowski, bracia Tabak, Ignacy Schmirer. Drebnowy: T. Jablonski, L. Dobrzański. Grodek: Lisjak. Jarosław: J. Rohm apt., S. Ellenberg, Wistocki apt. Jasko: T. W. Bargielowski apt. Kolomyje: Jan Sidorowski. Kraków: Jan Janiga, J. Tranczyński, Edw. Fuoha, W. Rodyk, Stockmar, Wisniewski apt., Nowy Sącz: J. Grossbard i apteki. Przemysł: M. Koszowski, M. Kręć i wszystkie apteki. Rzeszów: A. Karpieński apt. w rynku, Schaffner & Comp., Neugebauer. Sambor: K. Marosch, Aleksiewicz apt. Sącz: Hochdorf, Józ. Ryznarowski. Stanisławów: Jan Masura i Albin Amstowier apt. i Kalman Jonas. Strzyżów: D. J. Nussenblatt & Comp., obie apteki. Suczawa: Ed. Liszka apt. Tarnopol: wszystkie apteki. Tarnów: W. Müllner. Żurawno: Tomaszewski apt.

Fabryka Wózków dla dzieci
L. Baumanna
we Wiedniu, IX, Sechschmelgasse, 18,
nieudająca się porównać z żadnym wyrobem tego szwoda, trwałej konstrukcji.
Moje kołyski wózków
zastępują kołyski zupełnie w pokoju.
Cena od 8 złr. 75 ct. i wyżej.
Dla fabrykantów wózków dla dzieci
masady wosowe, tudzież wszystkie artykuły po najtańsz. cenach fabrycznych.
Ilustrowan: ozniki franco i gratis. 151 1-12

PLASTER THAPSIA
LE PERDRIEL-REBOULLEAU
jedynie przyjęty w Szpitalach jako najlepszy, najdogodniejszy, najpewniejszy i najmniej kosztowny ze środków przeciw
KATAROM, KASZLOM, ZAPALENIU DŁGHAWEK, PŁUC, CIERPIENIOM I BOLEM REUMATYCZNYM I ARTRITICZNYM, etc., etc.
THAPSIA
PARIS

Od administracji.

Przedpłata za miesiąc marzec:

we L w o w i e :	
miesięcznie	1 zlr. 50 ct.
na prowincji z przesyłką pocztową:	
miesięcznie	2 zlr. —

Upraszamy o wczesne przesłanie prenumeraty, by szan. prenumeratorowie nie doznali przerwy w przesyłce

L W Ó W d. 3. marca.

(Do wyborców miast Stanisławowa i Tyśmienicy. — Czytajmy statuta kolei Karola-Ludwika i Lwowsko-Czerniowiecko-Jaskiej. — Deputacja posłów czeskich u ministra handlu w sprawie kolejowej. — Z pozwu „Kaminiński contra Schwarz.“ — Nowe trybunały sądowe w Galicji. — Nowy zamach na nas pod rządami cesarskim. — Z klubu czeskiego.)

Ze Stanisławowa donoszą ciagle o coraz nowych, a coraz dziwniejszych kandydaturach na posła do Rady państwa w miejsce dr. Kaminińskiego.

Przeciwko każdemu z osobna, i przeciwko wszystkim razem z wymienianych dotychczas kandydatów nie można nie powiedzieć. Owszem, o ile słyszymy, każdy z nich w swoim kółku znajomych i przyjaciół, w osobistym zresztą zetknięciu się z szerszą publicznością w biurze, w parafii i t. d. zaszły sobie na wszelką sympatię i uznanie.

„Ale czy to dosyć być uczciwym, godnym, a zresztą nawet i zdolnym w tym lub owym zawodzie człowiekiem, aby kandydować na posła z tak znacznego miasta jak Stanisławów, na posła do Rady państwa? Czyż tam człowiek sympatyczny, wykształcony, uczciwy i t. d. jest unikatem? Przepuszczamy, że nie... Nie ubliżając wcale ani charakterowi osobistemu, ani nawet zresztą i innym kwalifikacjom osobistym, których nazwiska były dotychczas wymieniane jako kandydatów do wyboru na posła do Rady państwa z miasta Stanisławowa — nie znamy bowiem absolutnie ani jednego z nich — ośmielamy się zapytać, który godniejszy, który z nich lepszy? Nie wiemy, jak nasz głos zostanie przyjęty w Stanisławowie. Bez względu jednak na to śmiało twierdzimy, że miasto Stanisławów powinno wybrać teraz na posła do Rady państwa osobistość, której nazwisko byłoby znanem z dobrej strony w kraju całym, nie zaś tylko w Stanisławowie samym. Stanisławów powinien przeciwie mieć tę ambicję szlachetną, aby przepaszamy za wyrażenie, zaświadczenia kandydatów nie stawał. Jeżeli bowiem naród słusze za zle bierze szlachcie galicyjskiej, że horyzont jej nie sięga najczęściej po za granicę własnego powiatu, i po nad znakomitość powiatowe, innych już nazwisk nie zna i nie uznaje, to tem więcej możnaby dziwić się miastu tak znacznemu jak Stanisławów, gdyby inteligencja tamtejsza chciała kierować się w teraźniejszemu wyborze ciasną parafianczyzną.

Kiedy jak kiedy, to właśnie teraz powinien Stanisławów wybrać na reprezentanta swego osobistość, której wybór w całym kraju byłby przyjęty z uznaniem i żywością.

Jako takiego kandydata zalecamy wyborcom miasta Stanisławowa profesora Juliana Zaczarzewicza, który w zawodzie swoim jako technik zalicza się do pierwszorzędnych znakomitości, jako obywatel odznaczał się zawsze nieskazitelną cnotą, nadto człowiek w całym znaczeniu tego wyrazu niezależny — a to niezależny tak ze stanowiska swego społecznego, jakoteż i z uosobienia. Wprowadzenie takiej osobistości ze wszelkimi miar poważania godnej, jak profesor Julian Zacharzewicz, byłoby przysługą dla kraju.

W obecnej zaś chwili, gdy właśnie wchodzi na porządek dzienny kwestja przeniesienia zarządów kolejowych z Wiednia do kraju, wybór prof. Zacharzewicza na posła miałby podwójną wartość, gdyż, podlegając, że on jako poseł popierałby tę sprawę z całym naciskiem. Będąc zaś w rzetelnym znaczeniu tego

wyrazu fachowym kolejowcem, jako długoletni niegdyś inżynier kolejowy, nie dałby się tak łatwo łada jakimi sofistkami w sprawach kolejowych zbić z tropu.

Więc w imię interesu ogólnego, w imię dobra kraju całego najgoręcej wzywamy szanownych wyborców miast Stanisławowa i Tyśmienicy, ażeby teraz na posła swego wybrali profesora Juliana Zacharzewicza!

Otrzymujemy następujące pismo: „Szanowna Redakcjo! Czytam, słucham i zastanawiam się nad tem wszystkim, co dotychczas było mówione i pisane o kwestji przesiedlenia zarządów jeneralnych dyrekcji galicyjskich kolei żelaznych z Wiednia do kraju — i nie mogę wyjść z podziwu.

„Czyż kto zaczął w tych wszystkich, co dotychczas w sprawie kolejowej głos zabierać, czy jakaś inna siła nadprzyrodzona wpłynęła na nich — tego doprawdy nie wiem. Ale faktem jest, że zbałamuceni są wszyscy fatalnie.

„Bo jakżeż to pojąć i wytłumaczyć, że ani ci postowie, którzy o sprawie decentralizacji zarządów kolejowych przemawiali i referowali, ani dziennikarze nie przeczytali dokładnie statutu kolei Karola Ludwika i kolei Lwowsko-Czerniowiecko-Jaskiej?

„Gdyby statuta tych kolei czytali, to w znacznej części mogliby byli zaoszczędzić sobie trudu na wyszukiwanie dróg, jakimi możnaby przyprowadzić do skutku spełnienie życzeń kraju w tej tak ważnej sprawie.

„Oto zapytuję: gdzie, i kto w statucie jednych albo drugich z wymienionych kolei wydział postanowienie, że ich jeneralne dyrekcje mają mieć siedzibę swoją we Wiedniu?

„Ja wyczytałem to, a w razie potrzeby udowodnić mogę, że biura jeneralnej dyrekcji i jednej i drugiej z najstarszych kolei galicyjskich mogą być przeniesione z Wiednia do kraju, całkiem po prostu za uchwałą — Rady nadzorczej!..

„Co powiedziawszy — kreślę się z poważaniem.

„S. —

Z Wiednia telegrafują do *Pokroku* p. d. 1. marca br.: „Dziś byli posłowie dr. Rieger i Hladik u ministra handlu br. Piny z żądaniem, ażeby w takich razie, gdy niektóre linie kolejowe w Czechach przejdą pod zarząd państwa, administracja ich miała siedzibę w Pradze. Minister odpowiedział, że w Pradze będzie miał siedzibę jakiś (niektóry) wyższy urząd kolejowy.

Dr. Ludwik Wolski przesłał *Dziennikowi Polakowi* następujący bardzo wymowny ustęp ze skargi dr. Kaminińskiego przeciwko baronowi Schwarzwaldowi w sprawie kolei Transwersalnej, do sądu wniesionej:

„W pierwszym czasie po objęciu interesu przez przeciwnika (Schwarza), mówi pozew, ani osobom najbliższe otoczenie jego stanowiącym i w stan rzeczy wtajemniczonym, ani też jemu samemu nawet na myśl nie przyszło, kwestjonować prawne uzasadnienie moich (Kaminińskiego) roszczeń. Dowodem na to są zajścia powyższe (pod cc) dd) i ee) opowiedziane, równie jak wspomniana pod ff) konferencja moja z przeciwnikiem, w ciągu której tenże wypłacił mi za liczkę, co do reszty zaś o krótką zwłokę prosił. Zdawało się, że rzecz dojdzie do zupełnego prostego rozwiązania, zwłaszcza że (jak to wykażą zeznania świadków na artykule dowodowe B), przesłuchał się mających, około połowy sierpnia 1882 r. wskutek zarządzenia przedsiębiorstwa pozwanego, złożono trzy procent akordowanej sumy 20,984.000 w c. k. uprz. banku dla krajów austriackich, pod tytułem wstępných wydatków (Vorauslagen), tak, że nawet fundusz na wyrównanie mojej pretensji prowizyjnej leżał efektywnie w pogotowiu.

„Zaledwo to jednak się stało, zmienił się nagłe stan rzeczy. Jeneralna dyrekcja ck. uprz. banku dla krajów austriackich starała się, aby moje i współników moich (Schirmera i Hausera) trudy, tudzież znaczenie i doniosłość takowych w oczach przeciwnika zmniejszyć, zapewniała go, że zawładnęła on interes tylko staraniem banku i wstawieniu się osób do niego zbliżonych, i zażądała trzyprocentowej prowizji, lub przynajmniej znacznej jej części dla swego zakładu i

przymierzeńców tegoż, co w razie zaprzeczenia dowiedzie się szeregiem świadków i przysięganiem, które przeciwnik i tegoż zastępca (advokat dr. Weiss) wobec mego rzecznika (dr. Wolskiego) złożyli. Co następnie stało się z depozycjonowanymi funduszami, jest jeszcze zakryte zasłoną tajemnicy; zdaje się jednak, iż w końcu przekonano przeciwnika, że znajduje on swój rachunek najlepiej w ten sposób, jeśli pieniądzą z bankiem a względnie z osobami przez bank naprzód wysuniętymi się podzieli, mnie zaś i moją spółkę z kwitkiem puści.

Prezydium sądu apelacyjnego we Lwowie otrzymało zawiadomienie, iż na mocy rozporządzenia cesarskiego z dnia 20. stycznia b. r. postanowione zostało utworzenie trzech nowych sądów kolejalnych w Galicji, mianowicie w Brzeżanach, w Sanoku i w Jasle.

Nieskończenie smutną wiadomość przynosi nam dzisiejsza *Nowa Reforma*. Donosi ona, że rząd carski w wynajdowaniu środków przesładowania żywności polskiego na Litwie i Rusi wpaść teraz na nowy koncept, mianowicie ma zamiar, zabronić Polakom nabywania akcji i udziałów wszelkich akcyjnych towarzystw cukrowniczych. A oto w jaki sposób zakaz ten swój myśli rząd motywował.

„Ukazem carskim z d. 10. grudnia 1865 r. zakazano, jak wiadomo, zostało Polakom nabywanie dóbr ziemskich na Litwie i Rusi. W noweli dodanej następnie do tego ukazu dozwolano się każdemu stowarzyszeniu akcyjnemu, mającemu wstawić cukrownię, nabyć kilkaset dziesięcin ziemi (około tysiąca naszych morgów). Wkrótce jednak przekonali się Moskale, że takie ustępstwo dla stowarzyszeń cukrowniczych wyda kilka lub kilkanaście tysięcy morgów w ręce Polaków. Aby temu zapobiedz, mają więc teraz wydać nową ustawę, zabraniającą Polakom nabywania akcji lub udziałów stowarzyszeń cukrowniczych. Wrażenie, jakie wieść o tej nowej a dziękuję ustawie wywołała wśród naszych braci zakordonowych, maluje żywymi barwami korespondent kijowski *Nowej Reformy*. Oto co on pisze:

„Donoszę wam smutne wieści. Straszny piorun uderzył w nasze życie, nowy cios godzący w nasz żywot, zaledwie się z roku na rok pod względem materialnym wlokący. Cios ten wymierzony jest przeciw polskim majątkom ruchomym. Gdyby ten cios godził w spekulację giełdową papierami publicznymi, mniejbyśmy na to uważali, ale straszny ten wypadek usunął w zupełności udział żywności polskiego w fabrykach cukrowych i wszelkich towarzystwach akcyjnych w ogóle. Nie możecie mieć dokładnego pojęcia o tym trwożliwym nastroju, jaki zapanał na kontraktach kijowskich od trzech dni w skutek artykułu *Kijewianina*, a zapowiadającego nowy środek zakazowy, ukuty przez rząd przeciw Polakom. Kontrakta są sparaliżowane; żadne nowe przedsiębiorstwa powstać nie mogą. Położenie jest wyjątkowo do najniższego stopnia.

A wyluszczywszy obszernie, jaki to ma być ten nowy środek, pisze tak dalej:

„Rozumiecie więc teraz nasze położenie. Ostatnia deska ocalenia — rozbita; ruina w przyszłości zajrzał nam teraz w oczy, jak upiór czyhający na zduszenie człowieka.

Pod rządami moskiewskim wszystko jest meżebne, więc jest meżebna i ustawa zakazująca pewnym obywatelom państwa nabywania pewnych akcji. Dla tego dajemy zupełnie wiary doniesieniom korespondenta krakowskiego pisma. Ale musimy jednak zwrócić uwagę na to, co pisze dzisiejsze *Nowoje Wremia*. Według jego relacji idzie nie o to, aby Polakom zabronić nabywania akcji, ale o to, aby niedopuszczyć Polaków i żydów do obejmowania posad dyrektorów w stowarzyszeniach cukrowniczych — te posady, jako dobrze płatne, chcą Moskale dla siebie zarezerwować i potem swym narodowym zwyczajem okradają stowarzyszenia. W każdym więc razie, czy według wersji *Kijewianina*, czy według wersji *Nowego Wremienia*, gotuje się na nas pod rządami carskim.

Klub czeski uchwałił na wniosek profesora Krejczygo, aby przez klub dr. Rieger złożył p. Hausnerowi podziękowanie za znakomitą mowę meża stanu, zwłaszcza za trafną i szlachet-

nie obronę spraw czeskiego narodu. Pp. Trojan, Adamek i Krejczy już poprzedzili dziękowali p. Hausnerowi w imieniu posłów młodocześniejszych do obrony ich stronnictwa w kwestji telegramów kondolencyjnych z okazji zgonu Gambetty.

Sprawa noweli szkolnej narazicie została ubitą w klubie czeskim. Za przystąpieniem do rozprawy szczegółowej będą głosować wszyscy posłowie czescy; do niektórych paragrafów wolno młodocześniejszym wnieść poprawki, i klub cały je poprze, pozostawiono też młodocześniejszym wolność głosowania w rozprawie szczegółowej, znaczna atoli większość klubu uznała przyjęcie całej noweli bez zmian za konieczność polityczną.

Klub Coronieński będzie zapewne głosować przeciw noweli szkolnej. Taaffe i Pražak oświadczyli Czechom, że rządowi nie chodzi o to, jaką większość głosów nowella otrzyma, byle przyjęta została.

Czesi zawarli już podobno kompromis z rządem; wnosimy to z następującego telegramu *Polityki* z Wiednia d. 1. m.:

„Mowa Dunajskiego wywarła wielkie wrażenie w całej Izbie, mianowicie ustęp jej co do trwałości obecnego gabinetu i systemu na przyszłość, i że lewica nie może sobie robić żadnej zgola nadziei. — Pomyślny stan finansów i silnie stojący rząd, dopomógł przez większość jest popierany — oto dwie główne, a nawet decydujące okoliczności co do powodzenia żądań czeskich. Energią swoją i wytrwałością powinienny klub czeski utworzyć wstępne warunki trzeciej jeszcze okoliczności. Sterniczy klubu czeskiego są zdecydowani bądź co bądź wystąpić w tym celu z całym swoim wpływem, tudzież na szalę rzucić całą wagę, jaką dla ogółu monarchii ma naród czeski. Jedną koleję, kilka szków średnich i przemysłowych, założenie czeskiego fakultetu lekarskiego, tudzież po 22 narazie latach przeprowadzenie równoprawnienia — to przecie nie wygórowana cena za zadowolenie narodu czeskiego.

Rząd widocznie zobowiązał się spełnić trzy pierwsze punkta natychmiast, a na ostatni przystąpił ogólnikowo, pozostawiając wykonanie przyszłości; i Czesi na to przystali.

Korespondencje „Gaz. Nar.“

Rzym, 26. lutego.

Artykuł wasz o przyszłym powstaniu przedłożony został w *Gazzetta d'Italia* i żywo zajął włoską prasę. Posyłam wam uwagi, które z tego powodu czyni *la Liberta*, której wzbroniony został niedawno wstęp do austriackiego cesarstwa. *Gazzetta d'Italia* od pewnego czasu podaje czytelnikom swoim ustępy z *Gaz. Nar.*, i przez to wielkie oddaje usługi sprawie polskiej. Co zaś do uwag *Liberty*, samej potrafić na nie odpowiedzieć; ale porównanie sprawy polskiej z irredentyzmem włoskim, nie zdaje mi się zdolnym wytrzymać najmniejszej krytyki.

O przyszłym konsystorzu i o nominacji biskupów polskich, nie zgola nie wiadomo. Wątpliwą nader staje się rzecz, aby konsystorz ten, na którym miała być ogłoszona zgoda papieża z carem, odbył się przed Wielkanocą. Zwrot Ojca świętego w sprawie zaprowadzenia języka moskiewskiego w kościele katolickim na Litwie i Rusi, zaszyły skutkiem o głoszeń polskich w Rzymie, zdaje się, iż od razu sparaliżował katolicką gorliwość cara i jego ministrów.

Z Wenecji dowiadują się, że za staraniem Wenejanina kapitana Antoniego Bredy, ożenionego z Polką i wielce sprawie naszej przyjaźnego, pieśń narodowe polskie publicznie grane były wieczór przez muzykę wojskową na placu św. Marka. Muzyka ta wybornie wykonała marsz Dąbrowskiego i „Z dymem pożarów“. Hymn Ujejskiego artystycznie zagany przez żołnierzy włoskich, niezmiernie sprawił wrażenie na weneckiej publiczności.

W Bolonii w uniwersytecie, kurs języka polskiego pani Malwiny Ogonowskiej, ściągła całą młodzież szkolną i mnóstwo prywatnych miłośników.

Najpoważniejsze głosy krytyków włoskich, takich jak br. de Renzis i hr. Tullio Massarani senator, nie odewały się jeszcze o naszych artystach. Słychać dotąd podrażnionych tylko i stronnicych krytyków, którzy opini publiczną rzymskiej właścicielnie nie przedstawiają. Francuska *L'Italie*, znana ze swo-

*) Ze względów prasowych nie możemy ani ustępu tego z *Liberty* przedtłumaczyć, ani z nim polemizować. Możemy tyle tylko powiedzieć, że trzeba sporej fantazji, aby znaleźć tożsamość między sprawą polską a irredentyzmem; p. r. *Gaz. Nar.*

jej antypatią do Polaków i Polski, potępiła od razu tak Siemiradzkiego jako i Matejkę, i oświadczyła, że „Hold pruski“ podobny jest do dzikiego plemienia amerykańskiego Czerwonoskórów. *La Liberta* zaś długi podaje o Matejce recenzję, z której tylko jeden ustęp przytoczę:

„Już trochę dla zbyt blizkiego punktu widzenia, już trochę dla ogólnego tonu, obraz Matejki poczyną od olśniewania wzroku. Ta orgia czerwieni, której się przyglądać niemożna w należytym odległości, oślepia cię prawie, a co najmniej odurza.

„Gdyby autor uczynił by? z tego tonu zasadę swojej pracy, przewyższającą nadzwyczajną trudność odcieni i kolorów, które byłyby zbyt powynikały, byłby doskonałym prawdziwym *tour de force* i zapewnił sobie tryumf. Stało się zaś przeciwnie, iż wszystkie postacie poczerwieniły jednakowo bez względu na stanowisko, jakie zajmują w perspektywie, bez najmniejszej trafności w ich znaczeniu i wzajemnym stosunku.

„A jak są wymalowane, tak też są i narysowane. Głowy pierwszego planu są tego samego wyrobu co głowy ostatniego, zdaje się, że odległość prawie nie istnieje, jak gdyby każda postać była sobie osobną, bez żadnej troski o całość. Narysowane zresztą z brawurą, są dziełem dłoni wprawnej, zanadto wprawnej może!

„Podczas gdy koloryt przesadza paletę weneckiej szkoły, kompozycja traci sposobem niemieckim w zamieszaniu i zbytniej agitacji tłumów, w ugrupowaniu i rachach cokolwiek wymuszonych.

„W tym odcieniu znakomitemi i prawdziwie pięknymi są postacie księcia i króla; oaza prawdy nadzwyczajnej potężnej i dzielnej, wśród pustyni sztucznego widokiska.

La Rasveena, dziennik zostający na żoździe ambasady pruskiej, nie mógł się naturalnie wyrazić przychylnie o „Holdzie pruskim“. Oto co powiada o nim sprawozdawca tego organu, p. Fontana:

„Obraz Matejki jest obrazem dużym; obraz Kotarbińskiego (Ecce Homo) jest obrazem wielkim (!!) Jakoż Matejko, trochę po szarlatańsku, chciał nas obdarzyć sceną wspaniałą, zaludnioną figurami, a natomiast dokazał tylko tego, iż nam podał obraz niezmierny, napełniony pięknymi strojami, zbrojami, tkankami, kobiercami i całą garderobą rzucaną tam w tonach suchych i surowych, a tak wysnuwanych i wymuskanych, że się zdają niekiedy szkatkaterją i marmurem. W malowidło tem przemażną opętana czerwienią (rosso indiano) przechodząca przez wszystkie gany; a tymczasem powietrza, proporcji, głębi brak prawie wszędzie zupełnie. Po większej części tej ciżby strojów, zbroi itd. zdaje się przesyłał obryzanie żarna, które splaszczczyło i rozwałkowały króla i księcia i lud i dwoznan i zbrojnych giermków na subtelne naleśniki (*frittate sottilissime*) o przeróżnych kolorach.

„Nie zaiste, to nie malarstwo, to nie sztuka! To system uliczny (plateale) a zarazem wyrafinowany, zdolny zużyć życie i talent człowieka, który idąc za żywotniejszymi natchnieniami, przy pomocy biegłości w rysunku i kolorycie, jaką okazuje gdzieś niedziela w szatach, a osobliwie w diarskiej głowie księcia (tylko głowa księcia pruskiego podobna się sprawozdawcy... przyt. d.), mogłoby nas obdarzać pierwszorzędni dziełami sztuki.

„Więcej warta niż cały obraz Matejki jedna postać Chrystusa, którą Kotarbiński przedstawia nam w „Ecce Homo“, itd. — Przyczyna zaś, dla której p. Fontana tak wychwalał twórcę Kotarbińskiego jest, iż jego Chrystus nie ma nic boskiego w sobie, iż jest tylko zwyczajnym człowiekiem, prostym filozofem, przerażonym wyrokiem, co go na śmierć skazał!!!..

Parýz d. 28. lutego.

Sprawa ksiąg Orleańskich zakończyła się usunięciem ich z czynnej służby w wojsku. Dzienniki orleańskie wywodzą z tego powodu nieulotne żale. Od czterdziestu dziewięciu lat, to samo prawo było stosowane i wykonywane względem innych, bez utyskiwania na jego niesprawiedliwość. Jeśli kto, to Orleani najmniej mają powodów uzalać się na surowość prawa uchwalonego w 1834 r. za rządów ich przodka Ludwika Filipa. Było ono skitowane przeciw bonapartystom i republikanom z owych czasów, i potrzeba zbiegu okoliczności, że to samo prawo dofnęło jego potomków. Tu bardzo słuszenie *Le Temps* zauważył, że każde prawo uchwalone pod wpływem politycznych namiętności, bardzo często dotyka samych jego sprawców, i ostrzega zarazem republikanów, że jest to rzecz niebezpieczna, pod wpływem chwilowego uniesienia powoływać do życia prawa, które w danym razie mogą być do nich samych zastosowane.

Szermierz przeznaczenia

Powieść
W. Koszczyca.

(Ciąg dalszy.)

Podczas gdy Bronisława mierzyła wzrokiem pogardy kuzyna, hr. Edwarda Rysińskiego, ciotka jej odpowiedziała za nią sucho i wyniosło:

— W pańskiej doróże nie ma miejsca dla Broni...!

Hrabieniu kuzynowi słowa uwięzły w gardle, poczerwieniał tylko jeszcze mocniej i z sarkastyczną miną odwrócił się tyłem do pogorzeli. Obracając się, napotkał wzrok surowy Świętosława, na zachmurzonym czole którego wystąpiły groźne zmarszczki, a ze źrenic latały błyskawice. Obok Świętosława stał Ksawery, oniebiały ze strachu, na widok tej zmiany na jego obliczu.

— Nikt z nas, tutejszych, nie ma pojęcia o podobnej bezczelności — odezwał się głośno Świętosław do Ksawerego — zepsuty wyrzutek arystokratyczny jest chyba do tego zdolny...

Ksawery zdrgnął do reszty; hrabia Edward nieco poczerwieniał, ale po chwili, poprawiwszy ówkiara w oku, z dumą imponującą rzucił wzrokiem pogardy na Świętosława, i zaczął rozmowę ze świeżo przybyłym rudym elegantem, krępyłym gęsiocia, ze złotymi okularami na nosie i miną wyzywającą.

— Wszędzie przeciąca cały kapitaśiu — mówił hr. Edward do ostatniego — patrz i ciesz się nie tylko sam ocalony, ale i te najpiękniejszą ofiary...

— Chwast trudno wycienić, jak Niemiec powiada, — krztusił się kapitan Zawadjakiewicz, poprawiając okularów — Pod Jelazycem i Hajnaumem nie takie przepawy przebyłem a jakoś zawsze Bóg strzegł...

— Ta rzą widocznie rozciągnął i na wszystkich pod jednym z wami dachem mieszkających tę szczególną opiekę? chach cha!

— Chłop strzela, pan Bóg kule nosi — i twarz kapitańska zochmurzyła.

Zagadkową rozmowę przerwał kilku innych panów ze złotej młodzieży, którzy mieli za zaszczyt odegrywać rolę satelitów kogo hr. Edwarda, gdyż był „czudzoziemcem“, włościwie Galicjaninem, i miał ogromny „mir“ w Moskali.

Manewra ta nie miała najmniejszego skutku na rozmawiających, ale niepomiernie bawił hr. Edwarda i jego towarzyszy, to śmiechających się zjadliwie, to posyających sarkastyczne uwagi półgłosem, doskonale jednak dotatujące do uszu ładnego męczennika. Miał się już ku końcowi rozmowy Świętosława z Bronisławą, gdy jakby na przekór Arturowi, ulięg w poprzek zatarasowała para zapasowych białych karetników, ciągnących mierzonym truchtem powóz ogromny, nie nowy, ale bardzo starannie utrzymany.

Z powozu wysiadł pospiesznie mały jęmość, pękaty, z bąbkowata twarzą, ozdobioną potężnym nosem kształtu dzioba pelikana. Z rozstawionymi rękami jak skrzydłami, kiwając nosem, wyblażył, podbiegł do Bronisławy, i uchwyciwszy ją za rękę, wlepił swe oczy niernuchomie; nie mógł, widocznie z wzruszenia, słowa przemówić.

— Wujaszku! dziękuję, żeś pospieszył pogorzelić ratować — rzekła Bronisława na pół serio.

— Pan „sowiecik“ popsuł szyki adoraforom — mruknął Ksawery po cichu do hrabiego.

O ile na razie zwinem i żywym okazały się ruchy wujaszka, o tyle trudno mu było zdobyć się na stosowne przemówienie. Wyrywał mu się monosylaby urywane, wykrzykniki, ale całych słów za nic z siebie nie mógł wydobyć pod wpływem gwałtownego wzruszenia.

— Och! cho! cho! dalibóg! słowo honoru! aha! i ciocia Kamillea — narazicie przemówił wujaszek, pan radca Pieślak, na imię Piotr, a z przeczyska „sowiecik“ — no, żywiście i zdrowi?... — Jak widzisz panie Pietrze — odpowie-

działa ciotka Kamilla — Bóg z życiem przynajmniej dozwolił wyjść, postawisz nam w pomoce czeigodnego pana Świętosława...

— No, chwala Najwyższemu — wołał „sowiecik“, poprawiając order na szyi — podziękowanie śliczne, panie Świętosławie. Jąbo się rwał do was, moje gołąbki, ale widziacie, Kłosia, zawsze Kłosia, pamięta o wszystkim. Nu, jak zaczęła: Piesiu, a wóś „fufajkę“, Piesiu, a ciępie skarpetki; Piesiu, a orderu nie zapomni... Jak zaczął ja to wszystko „nadzwiewać“ (wzięwał), ot tobie i przyjechał po wszystkim...

— Przyznam się, my, w Austrii, nie posiadamy podobnych egzemplarzy do „nadzwiewania“ — mruknął hr. Edward do swego otoczenia, a zwróciwszy się do radcy, dodał — upadam do nóg pana „sowiecika“! Sercem nas za to prześcigacie, choć ostatni przybywaicie...

— A! a! krewniaczka, kochanego pana hrabiego, witam. Dalibóg! to i pan Arturcek, słowo honoru, tego... i pana Świętosława witam, witam — i radca wyciągał ręce do wszystkich po kolei, nie zapominając za każdą razą poprawiać order na szyi.

Najmocniej jednak uściskał dłoń Świętosława, trząsł nią, zaklinał się, przysięgał; na ostatku wydobyszy czerwony fular, obcierał nim łzy, spływające po wygolonych policzkach. Radca, nie mając dzieci, przelał całą miłość rodzicielską na Bronisławę Narzeńską, siostriżenicę żony; jako słaby siemiernik, prócz obowiązków poważnego, nie mógł oprzeć się i wdziękowi czarodziejki, zjadł wypłynęło podwójne przywiązanie i rozczulenie przed Świętosławem. Wytarłszy nos potężnie na zakończenie, fertycznie zawrócił swój kadłubek dobrze wypasiony, pulchnemi rączkami przyciągnął do siebie głowę Bronisławy, i złożył na jej pęcznym hebanowym warkoczu pocałunek.

— Dalibóg! dziecinco, cóżby ja począł bez ciebie na świecie? — bąkał radca plakiwie — cały świat byłby „nipoczemu“. Słowo honoru, bieg ja na wypródkę, ale to Kłosia ciagle za pewnością, że to na drugim końcu ulicy Niemieckiej, nu, ot tobie i drugi koniec...

— Dziękuję wujaszkuwi za troskliwość — odpowiedziała Bronisława — a tymczasem na

poczekaniu przyjm pogorzelić do swego domu, a na wstępie do powozu...

— Co ty żartujesz, anioleczku, alboż to nie twoje ja i mój dom, i Kłosia, i słowo honoru — wszystko to twoje, twoje, dalibóg! A siadajcież, siadajcież i jedźcież do domu, żebyście się ze strachu i znużenia nie pochorowały, dalibóg! słowo honoru! Biednieńkie sierocinki...

I radca wyciągnął pulchne ramiona, popychał lekko do powozu Bronisławę z ciotką. Na pożegnanie, radca, raz jeszcze dziękował Świętosławowi.

— Ja, mój dom, Kłosia... wszyscy jesteście moi, stajam otworem przed tobą — dalibóg! słowo honoru!...

— Stając przed takim otworem — sztydł po cichu hrabia, mierząc impertynencko oczyma Świętosława — można się do reszty upoetyzować...

Radca tymczasem nie ustawał w swych zabiegach wynurzenia wdzięczności zbawcy bohaterkiem. Przesłuszywszy lat trzydziści pięć w Petersburgu, choć sam wileńczyk, powoli przerobił polszczyznę na żargon petersburskich Polaków, należących do tak zwanej „katolickiej narodowości“, w której wzrósł od dziecka.

— Mam honor zaprosić szanownego pana — mówił radca do Świętosława — na wieczorynek, którą musimy „odświatłować“ cudowne ocalenie naszej „duski“ anielskiej. Kto taskaw, proszę do mnie tutaj, zrobić mnie też „część“! Czem chata „bohata“, dalibóg! słowo honoru!...

Uściskawszy po kolei dłoń wszystkich zaproszonych, radca wsiał do powozu; białosze westchnęły głęboko, i mierzonymi krokami, truchtem poważnym posunęły do domu.

Zaproszyny i znakomita rola odegrała przed Świętosławą, data pochop Ksaweremu do zrobienia nowych kroków, w celu pojednania powasnionych. Hrabia Edward Rysiński, był właśnie tym, którego wyzwał Świętosław za obelżywe odezwanie się o Bronisławę Narzeńskiej. Hrabia niby od niechcenia posunął o parę kroków do Świętosława, a w rzeczywistości w chęci pojednania się z tym ostatnim.

— W tak solennej chwili — mówił Ksawery patetycznie do Świętosława — czy godzi się przechowywać zawziętość do przeciwnika,

za tak błahą rzecz jak wasza? Podajcie sobie ręce! Świeżo miałeś pan dowód jak jest czczone i wielbiona osoba, za którą się ujmujesz... Hrabia gotów ci podać pierwszy rękę.

— Ale ja jej nie przyjmę — odpowiedział Świętosław sucho — kto uczciwie panny śmie szkalować za to, że dostał odkosza, gdy szukał przy tem majątku a nie serca, — ten jest podług mnie niekłamnikiem, nie zasługującym dotykać mej ręki. — Hrabio Edwardzie Rysiński! weź to do siebie — a zwróciwszy się znnowu do Ksawerego, dodał: — Oczekam pańów o dwunastej!

Hrabia zbladł okropnie i oniebiał na chwilę, drząc na całym cie. Otoczenie jego znalazło się pod równie przytłaczającym wrażeniem, wszyscy pary z ust nie śmieli puścić, dopóki nie zniknął w oczu Świętosław w ulicy.

— A to mi dopiero Don-Kiszot, — parsknął kapitan wyszczerzony — trzeba mu dać konieczne naukę... Edziu! spuść się na mnie tylko; jużem upatrzył wyborne pafasiki, zupełnie do twojej ręki!...

Powoli hrabia odzyskiwał naturalne kolory, a z niemi osiadał napowrót ów niezrównany impertynencko-sarkastyczny wyraz na ustach, właściwy austro-galicjskim dyplomatom.

— Drobnu ludkę chce się wynieść przez warcholstwo — cedził hrabia przez zęby — szturmując do porządku z łaski Bożej ustanowionego... To jednak nieco za trudne... Zostawmy w środkim znużeniu, a sami usuwając podobne drobiazgi z porządku dziennego, oddajmy sobie — dobrano! i idźmy lulać, gotując się do poważnych zajęć dziennych... To grunt, reszta furda!...

I podawszy każdemu z kolei rękę, hrabia zabrawszy z sobą

Gdyby okoliczności zrzuciły, że taki książę de Broglie pochwyliłby władzę, bezwartościowy wydaliby wszystkich wyższych wojskowych z czynnej służby, podlegających o republikanizm, a powołali się niewątpliwie na dany już przykład. Czytając dzienniki orleańskie, na których czule stoi obydni Figaro, ich obelgi miotane na prezydenta Rzeczypospolitej, a szczególnie ministra wojny, generała Thibaudin, musimy koniecznie wnieść: że jakieś rachuby tego stronnictwa zostały zawiedzione przez usunięcie z czynnej służby wojskowej członków rodziny Orleańskiej, w liczbie których znajduje się książę d'Autume, który posiada pierwszeństwo do naczelnego dowództwa w razie wojny, jako najdawniejszy generał; książę de Chartres, dowódca pułku strzelców konnych w Rouen, książę d'Alençon, major trzeciej baterji artylerji w Vincennes.

Przez usunięcie Orleañów z czynnej służby, ustana wszelkie agitacje w wojsku, bardzo niebezpieczne dla spokoju publicznego. Tak więc ta sprawa, która 16. stycznia tak żywo zajmowała umysły i z każdym dniem stawała się coraz groźniejszą, została rozstrzygnięta, i pragnemy, abyśmy nie byli zmuszeni o niej znów pisać. Tu jeszcze dodamy na zakończenie tej sprawy, że poseł Ribot ma zamiar wnieść projekt poprawki do prawa z 1834, aby ono bez śledztwa nie było wykonywane. Poseł ten, stronnik Orleañów, zapożyczył się swym projektem, bo już nie ocali swych przyjaciół, a do tego możemy śmiało twierdzić, że nie znajdzie większości w Izbie, która wpadła w sidła na nią zastawione: gdyby Izba posłów ten projekt przyjęła, znalazłaby się przeto samo w sprzeczności, bo zagnaliby zlecenie dane ministrom, bezwzględnie wykonania prawa z 1834 roku. Jest to grabieża zasadka na rozbiście ministerjalnej większości.

Jest to ostatni wysiłek stronnictwa orleańskiego w Izbie posłów, która pragnie położyć koniec sprawom drażliwym, a rozpocząć uchwały prawa, na które kraj niecierpliwie oczekuje. Od paru dni toczą się w Izbie rozprawy nad uchwałą prawa municypalnego. Główną cechę tych rozpraw stanowi zapamiętała nienawiść do duchowieństwa. Według praw istniejących, ubogie parafie obowiązana była gminą zaopatrywać w niezbędne potrzeby do służby bożej. Nowy projekt do prawa znosi ten obowiązek i zostawia woli rad municypalnych. Tu we Francji parafie wyczerpane zostały z wszelkich stałych funduszy przez konfiskatę dóbr kościelnych.

Po zawarciu konkordatu, aby przynajmniej w części wynagrodzić straty parafom, rząd oddał dozorom kościelnym dochody z przyborów i ozdób pogrzebowych, które stanowią główną utrzymywanie kościołów parafialnych, bo budżet państwa daje po 600, 900, 1.200 lub 1.800 fr. duchowieństwu obsługującemu parafie. Nowy projekt prawa municypalnego ma na celu odjęcie dozorom kościelnym tego jedynego środka utrzymania kościołów i obsługi parafialnej.

Przeciw temu projektowi wystąpił energicznie biskup andegawski Treppel, nazywając takie prawo ponową konfiskatą, ale nie ma nadziei, aby terazniejsza Izba usłuchała głosu sprawiedliwości. Można więc przewidywać, że nastąpi wielkie przesilenie, a następnie zniesienie konkordatu ze wszystkimi następcami, a parafie, która będzie chciała mieć obsługę duchowną, musi utrzymywać ją sama.

Wczoraj w hotelu Continental, przy ulicy Rivoli prasa paryska obchodziła 82 rocznicę urodzin W. Hugo, który między wszelkimi stronnictwami ma swych wielbicieli. Na to jedno jest zgoda.

Memorjał

w sprawie przeniesienia głównych zarządów galicyjskich kolei żelaznych z Wiednia do kraju.

III.

Uznając przeto, jak ważną i pożądaną dla naszego kraju byłoby to rzeczą, ażeby dla galicyjskiej sieci kolei państwowych, jakoteż obywateli w zarząd państwa kolei prywatnych — sieci, która za kilka lat obejmie przeszło półtora tysiąca kilometrów, także ustanowiony został zarząd, w którymby reprezentanci naszych izb handlowych i Towarzystw gospodarskich zapewniony mieli głos stanowczy;

dalej uwzględniając te okoliczności, że złożony z elementów obywatelskich zarząd kolejowy, mający swą siedzibę w kraju, i pozostający pod bezpośrednią kontrolą miejscowej opinii miejscowej, niezawodnie liczyłby się troskliwie z potrzebami rolnictwa, przemysłu i handlu krajowego, a przez konkurencję zniewalałby także i prywatne koleje akcyjne do porzucenia terazniejszej metody bezwzględnej wyżyskiwania kraju;

zważywszy w końcu, że to współzawodnictwo, jakie z biegiem czasu musiałyby wyrodzić się pomiędzy kolejami państwowymi w Galicji, posiadającymi zarząd krajowy, a kolejami prywatnymi, zniewoliłoby je samo przez się, bez oficjalnego nacisku, do przeniesienia zarządów generalnych dyrekcji do kraju —

uchwały sejm krajowy na posiedzeniu z dnia 14. października 1882 r. rezolucję następującej osnowy:

„Wzywa się c. k. rząd, aby równocześnie z otwarciem ruchu na koleji Transwersalnej, analogicznie z treścią rozporządzenia ministerstwa handlu z dnia 26. lutego 1882 nr. 52 Dz. u. p. mocą którego ustanowiony został osobny organ administracyjny dla t. z. zachodniej grupy państwowych jakoteż zajętych w zawiadostwo państwa prywatnych kolei żelaznych, również utworzony taki sam zarząd i dla galicyjskiej sieci kolei państwowych jakoteż zajętych w zawiadostwo państwa prywatnych dróg żelaznych, i w każdym razie aby siedziba zarządu tych linii znajdowała się w Galicji.“

Uchwała ta była zresztą tylko przypomnieniem innej uchwały sejmowej, powziętej na zasadzie referatu J. E. dr. Kazimierza Grocholskiego na posiedzeniu z dnia 24. lipca 1880 gdy sejm uchwałił subwencję na rzecz budowy kolei Transwersalnej w sumie 1.100.000 zł. w. a. z funduszy krajowych. Wówczas już sejm wyraźnie zastrzegł to, ażeby główny zarząd kolei Transwersalnej miał siedzibę w kraju. Rząd przypomina teraz natarczywie Wydziałowi krajowemu raty zawotowanej przez sejm nasz subwencji, ale o spełnieniu wyrażonego przy tej sposobności życzenia reprezentacji naszego kraju nie ma mowy! Owszem przeciwnie, o ile można wnieść z treści złożonych przed kilku właśnie tygodniami przez zastępcę rządu, p. Czadka w Komisji budżetowej Izby poselskiej Rady państwa oświadczeń, wielkie zachodzi niebezpieczeństwo żeby zarządy państwowych dróg żelaznych nie zostały tak samo

centralizowane we Wiedniu, jak są już centralizowane prywatne koleje.

Takie postępowanie wyglądałoby już chyba na otwarte szczyrstwo z żądań kraju — z pewnością nie na żart tykołkoniem powtarzanych.

Najmniejszej nie ulega to wątpliwości, że w walce o ustanowienie we Wiedniu także i centralnego zarządu galicyjskiej sieci państwowych kolei żelaznych, są w grze rozległe i potężne wpływy wiedeńskich dyktatorów kolejowych. Śluszną powiedziano o generalnych dyrektorach kolei żelaznych w Austrii, na odbytych we Wiedniu w r. 1879 II. kongresie agraryjnym, że dziwnym sposobem trzęsą oni Radami zawiadowczymi, a akcjonariusze są wobec nich pozabawionem woli i wpływu narzędziem i że w ogóle znaczenie ich sięga daleko po nad sferę zarządzanych przez nich instytucji — dochodząc nawet aż do parlamentu... Zarucono im dalej, iż odurzeni swoją nieograniczoną władzą, dają się ponieść prądom nepotyzmu i samowoli. Otóż ta klika rezydujących we Wiedniu generalnych dyrektorów kolejowych, która olbrzymiami rozporządza środkami, i umie też po mistrzowsku swymi wpływami manewrować, stanowi niezawodnie najbardziej niebezpiecznego przeciwnika usiłowań, zmierzających do decentralizacji zarządów kolejowych. Ich wpływy niejednokrotnie tam przenikają, gdzie istotnie trudno byłoby tego domyślać się...

Dalej wypada niezapominać i o tem, iż przesiedlenie generalnych dyrekcji galicyjskich kolei żelaznych do kraju, pociągnęłoby za sobą znaczne straty dla skarbu krajowego Dolnej Austrii, dla komuny miasta Wiednia, a nadewszystko dla przemysłu i handlu wiedeńskiego. Ten bowiem największy galicyjski kontrubent, o płacą w znacznej części podatki z pobieranych w Galicji dochodów we Wiedniu; najznaczniejszy ten konsumant galicyjski przeważnie tylko obcemu przemysłowi daje zarobek nawet w takich dostawach, co do których kraj nasz mógłby śmiało wystąpić do konkurencji z wiedeńskimi liwerantami — a wreszcie i dla kupiectwa galicyjskiego jest niemiernie utrudniony przystęp do centralnych biur galicyjskich kolei, jak długo rezydują we Wiedniu, gdyż są one tam niemal wyłącznie przez uprzywilejowanych refakcjonistów wiedeńskich opanywane. Ztąd wynika, że podniesienie sprawy decentralizacji kolei galicyjskich w sposób stanowczy, byłoby we Wiedniu bardzo niepopularnem. Nie każdy minister mógłby zdobyć się na tyle odwagi cywilnej, ażeby zechciał przyjąć na siebie odium podobnego kroku. Jeżeli jednak trudno byłoby uniewinnić ministra, który, dla popularności we Wiedniu, poświęcałby żywotne interesa kraju koronnego, posiadającego takie same prawo do względów rządu, jak miasto Wiedeń, to tem trudniej przypnieść, ażeby drażliwość tej rzeczy wobec Wiednia, mogła powstrzymać reprezentację naszego kraju od usilnego i stanowczego domagania się przesiedlenia zarządów kolei naszego kraju — chociażby nawet wbrew życzeniu tego lub owego ministra!...

Dla obrony sprawy utrzymania we Wiedniu generalnych dyrekcji dawnych galicyjskich kolei, a przedewszystkiem dla upozorowania dążeń ku temu, ażeby główny zarząd kolei Transwersalnej i innych państwowych linii kolejowych, które już są albo mają być wybudowane w Galicji, także we Wiedniu osiedlony został, wynaleziono nareszcie argument, „względów strategicznych.“ Koła wojskowe nie objawiały jeszcze urzędowo swego zdania w tej mierze — przynajmniej nie doszło ich orzeczenie do wiadomości publicznej. Jeżeli jednak istotnie takby było miało, iż względy strategiczne skupienia zarządów w Wiedniu, byłyby dla państwa w jednym mieście wymagają, to nasuwa się pytanie, czemu w Niemczech, gdzie jak wiadomo, względy strategiczne wcale lekceważone nie bywają, nie pomyślano dotąd o ścisłocieniu do Berlina tamtejszych kolei żelaznych? Tymczasem, jak powyżej wspomniano, właśnie w Niemczech znajdują się generalne dyrekcje kolei żelaznych zawsze przy liniach.

W Rosji również uznano centralizację zarządów kolei żelaznych w stolicy państwa za niepraktyczną. I jak donoszą z Petersburga, w tym duchu przedłożył prezydent ministerjalnej komisji dróg żelaznych hr. Baranow przedstawił Radzie ministrów, proponując, ażeby Rząd zarządzający odległymi od Petersburga drógami żelaznymi miał swoje siedzisko w najbliższej od nich położonem mieście gubernialnem. Można by zresztą zapytać, czy nie ma sposobu rozróżnić w tej sprawie względów wojskowych od względów na handlowe i przemysłowe interesa, ciężko w tej sprawie skrzywdzonego sześciomilionowego kraju koronnego? Wszakże jeżeli to jest niezbędnem, to mogłoby być osobno utrzymany we Wiedniu jakiś organ do bezpośredniego komunikowania się galicyjskich kolei z generalnym sztabem armii i z ministerjum wojny. Czyż godzi się jednak, ażeby dla formalnego ułatwienia korespondencji biur wojskowych z zarządami kolejowymi, miały te koleje utrzymywać we Wiedniu duplikaty wszystkich niemal biur, jakie istnieją przy liniach w Galicji, niby najwyższe instancje w sprawach zarządu materiałowych, kontroli technicznej, ekspedycji towarów itd.? Czemuz n. p. te względy strategiczne, które wymagają koniecznie zatrzymania we Wiedniu generalnej dyrekcji gal. kolei Karola Ludwika albo Lwowsko-Czerńowieckiej, nie mają znaczenia wobec czeskiej kolei północnej, kolei Busztichradzkiej, Pilsen-Prieseu, Praga-Dux, kolei Turnau, Kralup-Praga, które mają swoją siedzibę w Pradze, albo też wobec linii Aussig-Teplitz, Inb Dux-Bodenbach, których generalne dyrekcje znajdują się w Cieplicach? Czyżby dla czeskich kolei inne miały istnieć zasady strategiczne, jak dla kolei galicyjskich? Zwierchnictwo armii jest zresztą, jak wiadomo jedno dla obu półów monarchji. Gdyby więc to była prawda, być miało, że względy wojskowe wymagają centralizacji zarządów kolejowych w siedzibie ministerstwa wojny, to trudno zrozumieć, czemu przy dwukrotnem traktowaniu ugody z Węgrami, kwestji tej nie dotknięto? Węgrzy orzekli jednak zasadniczo, iż nie wolno żadnej kolei, dotykającej terytorjum Węgier, nie mieć generalnej dyrekcji we Węgrzech — i ani myśli o tem nie było, ażeby ktoś odważył się temu sprawiedliwemu żądaniu sprzeciwić!

Gdy zaś obecnie i w Czechach ma być utworzona dość znaczna sieć kolei państwowych, więc Czesi już z góry rozpoczęli z właściwą im usilnością uporne starania, ażeby nie dopuścić do osiedlenia zarządu tych linii we Wiedniu — i nie można wątpić, że cel ten osiągną. Nawet Niemcy postawili centralistyczny z Czech, choćby ze względu na wyborców swoich, nie odważa się przemawiać za tem, ażeby administracja państwowych kolei czeskich nie miała siedziby swej w Pradze, jako naturalnem centrum tej sieci, lecz we Wiedniu, pomimo że dwaj potencjalni kolejni prezydenci południowo-zachodniej grupy kolei państwowych p. Czadik

jakoteż rezydujący we Wiedniu generalny dyrektor kolei Franciszka Józefa p. Kogerer, cały swój wpływ wysilają w tym kierunku, ażeby i czeska grupa państwowych kolei żelaznych miała siedzibę swoją we Wiedniu.

Spodziewać się też należy, że i inne Koła autonomiczne w Radzie państwa nie odmówiłyby poparcia Polakom i Czechom, gdyby przedłożony został Izdom formalny wniosek w duchu przeciwnym centralizacji zarządów kolei żelaznych z całego państwa w samym tylko Wiedniu.

Potężne, co prawda, czynniki, sprzeciwiają się decentralizacji zarządów kolei żelaznych w Austrii. Lecz właśnie dlatego silnego potrzeba użyć nacisku, ażeby opór ten przewyciężyć! W terazniejszej chwili rozstrzygającej, gdy właśnie w zacytych biur ministerjalnych przygotowuje się plan organizacyjny galicyjskiej sieci kolei państwowych — z czem jak wyżej wykazano w ścisłym pozostaje związku kwestja decentralizacji także i prywatnych kolei galicyjskich, Koło posłów polskich niezaniebda niewątpliwie bronić w tej sprawie oczywistego interesu kraju, jak niemniej także honoru i powagi tykołkoniem powtarzanych uchwał sejmowych.

Te zaś akcje Koła polskiego we Wiedniu — ażeby była intensywniejsza, powinien wesprzeć kraj z całą usilnością. I w tej myśli, idąc za chwałebnym przykładem Rady powiatowej w Rudkach, która właśnie podjęła także tę sprawę, Wydział Kola politycznego wnosi:

Szanowne Zgromadzenie raczy przyjąć uchwały następującej osnowy:

1. Działając w duchu kilkakrotnie przez Wysoki sejm krajowy jednomyślnie uchwalonymi wyrażonymi żądani, uznaje się sprawę przesiedlenia centralnych zarządów galicyjskich kolei żelaznych z Wiednia do kraju, za sprawę, która obecnie powinna być z całym naciskiem na porządek dzienny wytoczona.

Zgromadzenie wyraża nadzieję, że Koło posłów polskich w Radzie państwa zdoła wyjednać poparcie innych autonomicznych kół parlamentarnych dla zabiegów, mających na celu decentralizację zarządów kolei żelaznych.

2. Gdy zaś miasto Lwów z własnego interesu i dla stanowiska swojego jako stolica kraju, obowiązane jest przedować w staraniach o pomiesy skutek zabiegów, podejmowanych w interesie przesiedlenia zarządów kolejowych z Wiednia do kraju, więc uznaje się za rzecz wielce pożądaną, ażeby Świątna reprezentacja miasta Lwowa wysłała umyślną deputację do Wiednia dla poczynienia w tej sprawie odpowiednich przedstawień u stóp tronu, u najwyższych władz państwowych i u Koła posłów polskich.

3. Uznaje się za pożądaną, ażeby niezależnie od tego, co w tej sprawie ze strony miasta Lwowa przedsięwziętem zostanie, także i krajowe Izby handlowo-przemysłowe, jak niemniej także reprezentacje powiatów i miast znaczących, za pośrednictwem swoich posłów, analogiczne starania podjęły.

4. Przeprowadzenie powyższych uchwał porucza się Wydziałowi Koła politycznego we Lwowie.

Lwów d. 27. lutego 1883.

Z Wydziału Koła politycznego.

Prezes Dr. Gustaw Roszkowski m. p. Sprawozdawca: Teofil Merunowicz m. p.

Mowa p. Hausnera

na posiedzeniu przed Izby posłów z d. 28. lutego w ogólnie rozprawie budżetowej.

(Dokończenie.)

Dalsze dwa czarne punkta w naszym budżecie, które wówczas miałem zaszczyt wskazać, a które dotychczas nikt nie usunął, nie są, ale nawet mowy nie ma o ich wygładzeniu w bliskiej przyszłości, są następujące: 1. dwie potężne godne reformy podatkowe, z których jedna w sposób najbardziej niesprawiedliwy podroza pewien artykuł, niezbędnie potrzebny zarówno bogatemu jak i najuboższemu; 2. że państwo kusi do tego, iż ciągnie zyski pieniężne z tego, co w kodeksie karnym zagrożone jest tylko w nieco odmiennie formie karami jako przestępstwo — t. j. loterja i monopol soli.

Choćż więc łatwo pojąć, że gdy z powodu ustawicznych niedoborów wzrastająca ciągle długi państwowe, jakoteż procenta od tychże długów, to żaden minister finansów nie da sobie mówić o dobrowolnem wyrzeczeniu się 7 do 8 milionów dochodu z loterji, i czasowego przynajmniej ubytku 2—3 milionów wskutek zniżenia cen soli — lecz jest przecie nadzieja, że przez pomnożenie źródeł dochodów państwowych, i przez nowe podatki kiedyś stanie się możliwem usunąć tak potężnego godnych dochodów fiskalnych.

Drugim ujemnym punktem naszego budżetu są dochody z lasów i domen państwowych. Z obszaru 706,739 hektarów, objętego kulturą gruntu, preliminowano na rok 1883 600.000 złr. dochodu. W ostatnim sprawozdaniu administracyjnym z r. 1881 dochód ten wykazany jest w kwocie 469.000 złr., a więc nawet o 200.000 złr. mniej jeszcze, niż preliminarz budżetowy oznacza. Zdjaje się więc, moł panowie, że wobec cyfry 66 ct. dochodu z hektara, objętego kulturą gruntu, można by żądać, ażeby przez reformę systemu administrowania dóbr państwowych, albo też innym jakim sposobem przecie starano się dojść do tego, ażeby zawarty w wartości tych dóbr kapitał 70 milionów złr. przynosił skarbowi cołkowiek więcej dochodów. (Brawo! z prawicy.)

Lecz pomimo tego, że te dwie słabe strony budżetu państwowego podobno nie zaraz będą usunięte, jest to faktem, nieulegającym wątpliwości, że budżet z r. 1883 jest pod każdym względem lepszy, niż był budżet na r. 1877.

Znajdowały się np. w dawnych budżetach pewne niepomysłne cyfry, które nazywałbym raczej błędami piękności. a to w budżecie na r. 1883, ale jakkolwiek zupełnie nie zniknęły, to zna-

cznie się zmniejszyły. Mianowicie kosztą poboru i nabycia (Einhebungs- und Gestehungskosten) są w Austrii bardzo wysokie. Ale przez przystosowanie do brzożych, podatku konsumcyjnym, należycieściach, tytoniu i regalijach, zmniejszają. Wynosiły one w r. 1876. 76,532,000 złr. z 333,300,000 złr., tj. 23 proc.; w r. 1883 zaś 73,471,000 złr. z 406,760,000 złr., a więc 19 proc.; — więc w przeciągu sześciu lat nastąpiło polepszenie o 3/3, proc., tak, że w obecnie przedłożonem budżecie procentowa wysokość tych kosztów przedstawia się nieco korzystniej, niż poprzednio.

Nakoniec wydatki na urzędy polityczne i sądownictwo, które z zapoznaniem faktycznego stanu rzeczy uznano przeważnie jako za wysokie i dające się zredukować, i które fałszywie przedstawiano, jakoby ciągle się powiększały, w r. 1883 względnie do r. 1877 absolutnie się zmniejszyły, a odnośnie dosyć znacznie się obniżyły. Co się procentów ogólnych wydatków tyczy, to wydatki na administrację zmniejszyły się z 25 proc. na 23, a na sądownictwo z 4-15 na 3-75 proc., tak że dwie te pozycje z więcej niż 6%, na 6 proc. się zmniejszyły.

W ten sposób i twierdzenie, jakoby kosztą administracji i sądownictwa ciągle się zwiększały, okazało się czystą frazeologią. (Wesołość na prawicy.) Oto obraz przedłożenia rządowego, które, jak powiedziałem, zostanie uzupełnione przedstawionemi nam obecnie projektami podatkowemi, mającemi zapewnić znajdujące się w etacie dochodów 1uki.

W roku więc jest reprezentacji ludu — jeżeli mamy mówić górnolotnie — dopomóż do zaprowadzenia sprawiedliwości w systemie podatkowym, albo, jeżeli chcemy się skromniej wyrazić, zaprowadzić należyty stosunek między dochodami a siłą podatkową, i w ten sposób raz zamknąć już, ciągle od 13 lat zięjącą paszczę deficytu. Dlatego będę głosował za przejściem do szczegółowej debaty nad przedłożeniem rządowem, które wprowadzie w finansach nie inauguruje nowej ery, ale zawiera liczne punkta, które jej mogą drogę otworzać. (Żywe brawa i oklaski z prawicy. Mowca odbiera liczne gratulacje.)

Kronika miejscowa i zamiejscowa.

Dnia 3. Marca.

* Termometr wskazuje w południe 3 stopnie ciepła; powietrze łagodne.

* **Powtórny ścisłszy wybór** na jednego jeszcze radnego między profesorem uniwersytetu dr. Gryzieckim, a handlarzem oleodruków, Ignacym Friedem, odbędzie się w poniedziałek. Tym razem większa daleko ilość wyborców weźmie udział, gdyż ogół wyborców jest oburzony na zabieg, które czynił p. Fried, aby bądźco bądź dostać się do Rady miejskiej. Wskutek tych zabiegów Fried otrzymał 629 głosów, lecz między temi było 595 karek, na których stał tylko sam Fried, chociaż głosowano na dwóch radnych. Istnieje we Lwowie stowarzyszenie kupców żydowskich, mające jedynie na celu wspieranie zubożałych swych dawniejszych kolegów. Otóż w wydziale tego stowarzyszenia zdołał Fried przeprowadzić uchwałę, wyznania odezwy do wyborców żydowskich, aby głosowali przy ścisłszych wyborach na niego, gdyż żydostwo jest zagrożone. Wskutek tej uchwały, przez tego stowarzyszenia, Goldbaum i kilku członków wydziału, złożyło swą mandaty. Ale to nie powstrzymało Frieda od ogłoszenia odezwy. Najwięcej oburzona jest na Frieda inteligencja żydowska, z powodu iż podstępnie wdzieraniem się do Rady miejskiej, kompromitował żydów w ogóle. Jakim sposobem Fried zdołał 595 wyborców uzyskać i wysłać do głosowania, długo o tem opowiadać trzeba. Postęgiwał on się wielkim taborem agitatorów żydowskich, niebądcących nawet wyborcami. Ci na imię zapisanych wyborców wydobywali duplikaty kart legitymacyjnych. Zdarzało się, że z pierwotnymi kartami legitymacyjnymi przychodzili wyborcy do głosowania, ale nie mogły komisie głosu ich przyjąć, bo już przedtem ktoś głosował na duplikat ich legitymacji. Zwracamy uwagę magistratu, aby z wydaniem duplikatów był ostrożniejszy i tylko wyborcom samym je wydawał.

Wzywamy wyborców, aby w poniedziałkowym wyborze jak najliczniej wzięli udział i nie dopuścili skandalu istotnego. Kto zatracił kartę legitymacyjną, ten także może pojąć do głosowania. Jedna minuta czasu wystarczy do otrzymania przed głosowaniem, duplikatu karty legitymacyjnej w biurze przydziałnem a sekretarza p. Wilkowskiego.

* **Teatr.** Przypominamy, że dzisiaj na beneficj panny Bockaj operetka Ssuppego „Donna Juanita“, w której beneficjentka grywa z niezwykłym powodzeniem rolę tytułową.

Dnia 7. marca przypada beneficj p. Władysława Woleńskiego. Beneficjent z powodów niezależnych od siebie, musiał odmienić sztukę, którą pierwotnie był wybrał. Nie tragedia Szekspira „Makbet“, ale dramat Dandeta i Belota „Fromont junior i Rissler senior“, odegrany będzie. Beneficjent odegra rolę Risslera.

* **W kasynie miejskiem** odbędzie się dnia 4. marca b. r. koncert muzyki wojskowej 9go pułku Pacykaj, pod przewodnictwem swego kapelmistrza p. Manryego Psita. Początek o godzinie 4. popołudniu. Biletów nabyć można w kancelarji kasyna miejskiego.

* **Wczorajszy koncert** urządzony przez p. Praun w sali kasyna miejskiego, finansowo nienajlepiej się powiódł. Jeżeli może sam cel koncertu ogólniokow wyrażony na afisz, nie nader zachęcał do licniejszego współdziałania publiczności, to przynajmniej uznanie i sympatja, jakimi się zawsze cieszą produkcje urzadzone przez p. Praun, nie pozwoliłyby, ażeby śpiewano i grano wobec pustych miejsc embardziej, że w koncercie wziął udział niestrudzony chór męzki. Program koncertu poszedł gładko. Na szczególniejsze znanie zasługują wzorowe wykonanie Reineckeego, Rótyczki, składającej się z deklamacji, śpiewów, solowych i chóru. — Chóry złożone z uznaniem pani P. śpiewały poprawnie. Z części solowych odznaczał się śpiew p. W. i p. Leiskiego.

Pan L. jest uczniem nowo założonej przez p. Dobrzańskiego szkoły śpiewu i zamysła poświęcić się operze. Scena nasza zyska w nim bardzo dobrą rolę, posiadającą wszelkie warunki niezbędne dla dobrego śpiewaka. — W końcu nie możemy nie zrobić uwagi panom śpiewającym w chórze, że wszelkie śmiechy i głośnie rozmowy na estradzie podczas śpiewów solowych niemieli się dla słuchającej publiczności a śpiewającym części solowe nawet przekładają.

* **Zarząd lwowskiego Chóru męzkiego** zaprasza wszystkich czynnych członków na przedkoncertową próbę, która się odbędzie jutro w niedzielę o godz. 2. popołudniu (nie o 3. jak poprzednio było zapowiedzianem) w sali kasyna miejskiego. Próbowane będą: Bruchta: „Rzyski śpiew tryumfalny“ i Reinbergera: „Witekind“ z pełną orkiestrą.

* **Rewizja.** U tutejszego szewca p. St. Kwańkolego odbyła się dzisiaj policyjna rewizja. Nie znaleziono nic podejrzanego.

* **W znanym procesie** Jana Matejki przeciw dr. Eibenschitzowi o obrazę czci, odbyła się wczoraj w Krakowie apelacyjna rozprawa, w której trybunał zatwierdził wyrok pierwszej instancji co do winy, zaś co do kary (10 dni aresztu względnie 150 zł. grzywny) zgodził ją do 6 dni aresztu względnie 60 zł. kary.

* **Walne zgromadzenie lwowskiego Stowarzyszenia młodzieży handlowej** odbędzie się jutro w niedzielę o godz. 4. popołudniu w lokalu Stowarzyszenia.

* **Komitet** urządzający festyn na dochód biblioteki słuchaczy weterynarji, ma zaszczyt zawiadomić szanowaną publiczność, że festyn na lodzie, który zeszłej niedzieli z powodu niesprzyjającej pogody do skutku przyjść nie mógł, odbędzie się jutro dnia 4. marca z tym samym programem.

* **Towarzystwo weteranów wojskowych imienia** następcy tronu arcyksięcia Rudolfa, odbędzie w niedzielę dnia 4. marca 1883 o godz. 3. popołudniu w radnej sali ratuszowej, swe coroczne zwyczajne walne zgromadzenie, na które Zarząd i Wydział tegoż Towarzystwa wszystkich zwłaz członków honorowych, wspierających i rzeczywistych najprzejrzajiej zaprasza, z namieniem, że stan Towarzystwa tegoż obecnie się składa z honorowych członków 140, wspierających 10, rzeczywistych 718, razem członków 868. — Majątek zaś Towarzystwa wynosił z końcem grudnia 1882 r. 6595 zł. 76 ct. w pięciu winkulowanych książeczkach galic. kasy oszczędności, w inwentarzu, instrumentach murycznych i urządzeniu 1737 zł. 2 ct.

* **Towarzystwo Tatrzaniek** w Krakowie, odbędzie dnia 18. marca br. nadzwyczajne walne zgromadzenie, którego przedmiotem będzie zawiązanie oddziału Towarzystwa we Lwowie. Zakres działalności lwowskiego oddziału sięgać będzie od Lwowa na południe t. j. na całe Beskidy lesiste, od rzeki Sukiela aż do Wistok. Spodziewamy się, że delegat zamieszkałi we Lwowie, Stryju, Drohobyczu, Przemyslu itd. pospieszą na walne zgromadzenie, aby w stolicy kraju powstał dawno już pożądany oddział turystów karpaccich.

* **Towarzystwo** ochotniczej straży ogniowej i muzyki w c. k. zakładzie zdrojowym w Kryncioy — udzieliło ministerstwu rolnictwa za staraniem dyrektora lasów i domen we Lwowie, stosowne subwencje na zakupno potrzebnych przyrządów ogniowych i częściowego wykupowanie strażaków, tudzież na zakupno instrumentów muzycznych.

* **Mogła Wandy.** Konwent ks. Cystersów w Mogile, pragnąc, aby mogła Wandy pozostała pod dozorem władzy, która ją skutecznie od możebnego uszkodzenia ochronić zdoła, oddał takową na własność Rady powiatowej krakowskiej a względnie powiatu krakowskiego Celem należytego wykonania opieki, ustanowiła Rada powiatowa komitet, do którego składku prezes Wydziału p. Alfred Milleski zaprosił J. E. p. Pawła Popiela, p. dyrektora Matejki, p. Stanisława Badianego, ks. Andrzeja Kronenberga, przeora ks. Cystersów i p. Władysława Kołodziejczyka właścicielnika z Mogily. Stała opieka Rady powiatowej, jakoteż i osoby w skład komitetu wchodzące, dają najlepszą nadzieję, że ta cenna i starożytna pamiątka od grożącego jej dawniej uszkodzenia zachowana zostanie.

* **Stary wiarus.** W Sokółowie dolnym, w Królestwie, zmarł niedawno Jakób Smalec, gospodarz rolny w wieku lat 103. Starzec ten był rzadkim już dziś wiankiem wielkich kampanji zeszłego wieku. Uczestniczył w marszu Kościuski pod Baławicami, był u boku Bartosza Głowackiego, a pod Szekocianami przy Staclu Świąstakim. Zmarły do ostatniej chwili nie stracił przytomności, zajmując się lekką pracą około roli. Zostawił on liczną rodzinę, spośród której obok starszuchów-dzieci stoją młodzieńcy-prawnuki, a wszyscy wychowani na epokę wojennej Smalca.

* **Pojadynek.** Przed kilkunastu dniami przy samej granicy Królestwa odbył się pojadynek na pistolety pomiędzy dwoma obywatelami zamieszkałymi w Galicji. Strzelano dwa razy. Jeden z przeciwników otrzymał lekką kontuzję w ramię, drugi na rękę strzałką. Powód zajścia podobno nader błahy.

* **W Samborze** — w Samarze. Komleczny błąd drukarski wkraól się do zamieszczonego w naszej Gazecie przed kilkunastu dniami artykułku o wypadku letargu, powtórnego za *Przedgłosem Kasa*: „Jakis kancelista Tietonow miał się zapić w Samarze — w Rosji — zecer jednak zamiast w Samarze, złożył w Samborze. Wiadomość tę powtórzyli i inne pisma z tymsamym błędem i nagle Sambor został zaalarmowany faktem, który się w Samarze wydarzył. Magistrat m. Sambora naszkandawszy się owego samarskiego Tietonowa naprzód i przyszedłszy do przekonania, że takie indywidualum w Samborze nie zaplajło się wódka, wystosował prośbę do prokuratorji we Lwowie, aby sprostała ten błąd zecerki. Prokuratorja odpowiedziała magistratowi, że może sam zająć od nas sprostowania. Dnia 1. otrzyaliśmy od magistratu samborskiego owo podanie do prokuratorji z prośbą *in dorso*, abyśmy podany o Tietonowie fakt sprostowali. Otóż kycniąc temu zadaniu, jeszcze raz powtarzamy, że podany wypadek letargu zdarzył się nie w Samborze, tylko w Samarze.

* **Hr. Ludwik Gigał** z powodu korespondencji z Kosowa, umieszczoną w naszej Gazecie, w której było doniesienie, że darował on z okazji żydowskiego wesela u Wyznickego rabina 100 korcy kartofli, prosi nas o zanotowanie, że nie myślał wcale o zrobieniu rabinowi takiego podarku. Nie dał on 100 korcy kartofli, aby okazać swą sympatję dla żydów, owszem zakupił 100 egzemplarzy antysemitkiej broszury „Dr. Justus Judenspiegel. Paderborn 1883. Bonifacius Drucker“, i rozdzielił jej między chrześcian. Na liście wystosowanym do nas w języku niemieckim, podpisał się: „Conte Lodovico Gigał, Antisemit mit Leib und Seele.“

* **Wypadki.** Zatrudniona przy śleczkarni na obzarze dworskim w Chwałowicach, w powiecie tarobrzeskim, robotnica Katarzyna Gągala, podawała tak nieostrożnie słomę, że prawa jej ręka pochwycona i zgruchotana została przez tryby

Muzeum zakładu nar. im. Ossolińskich otwarto codziennie — prócz świąt od godz. 9. do 1. Nadto we wtorek i piątek popołudniu od 3. do 5. dla młodzieży szkolnej. — Wstęp bezpłatny.

* **Muzeum** przemysłowe w ratuszu codziennie od godz. 9. do 6.; w poniedziałek 50 ct. w innodnie 30 ct.

* **Muzeum** hr. Dzieduszyckiego, ulica Teatralna otwarte w środę i sobotę od 11. srana do 3. go dziny popołudniu, w święta i niedziale od 10. do 1. godziny.

* **Jutro w niedzielę:** Św. Kazimierza. — Św. Leona. W poniedziałek: Św. Fryderyka op. — Św. Tymoteja.

* **Wiadomości policyjne** z dnia 2. b. r. Pan F. K. zgubił portmonetkę z czarnej angielskiej skóry z kwotą dwudziestą kilkun. zł.

Złożono w policyi książkę służbową Mojżesza Zucker: paszporty Mojżesza Lontiza i Sury Welsreb; i pakę cykorji pozostawioną przez złodziei.

Apteka Piotra Mikolascha we Lwowie poleca:

Olej rybi z miętusa
 Świeży, niezepszony i nieczem niezaprawiany dla tego najskuteczniejszy dla dalsi ekrofilicznych i na pierś cierpiących. Flaszka 80 ct.

Kawa homeopatyczna
 DR. LUTZEGO
 w paczkach 1/2, 1/4, 1/8, fiantowych, fiant 60 ct.

KAWA ŻOLEDZIOWA
 Najlepszy surrogat kawy prawdziwej, zdrowy i pożywny napój dający, pakiet 10 ct.

CZEKOLADA HOMEOPATYCZNA
 doskonała jakości bez przypraw ciał paczka 1 sz. 58 ct., pół paczki 75 ct.

Kakao w proszku odświeżony oleju pudelko 70 ct., pół pudelka 40 ct.

Mleko zgęszczone szwajcarskie
 znakomity środek pożywny dla dzieci puszcza 55 ct.

Nestle'go proszek dla dzieci
 zastępuje całkowicie potarm mactzyn puszcza 90 ct.

EKSTRAKT MIĘSNY LIEBIGA
 w gospodarstwie do sprządzania krowek i innych zwierząt niezbędny, w paczkach po 85, 125, 150, 200, 275 i 500.

TAPIOCA P. GROULT
 Bardzo pożywna sypka dająca paczka 70 ct.

Ekstrakta słodowe
 z różnymi fabryk np. Scheringa, Liebiga, Löfflunda czyste i z różnymi dodatkami jak obłęd, olejny rybnym, wapnem, selenem po 60, 90 ct. i 1 sz.

Woda do ócs
 ROMERSHAUSENA
 flaszka 1.80.

Morasa płyn wzmacniający
 wlosy
 pół flaszki 80 ct., cała 1 sz. 2 i ct.

Dr. KAROLA MIKOLASCHA
Hiszpańskie wina lecznicze
 znane za wyborne i świadectwami Wysoch prof. i doktorów: Blesadeckiego, Branna von Fernwald, Spaetha, Drascheho, Lorinsera, Korczyńskiego, Wildmana, Edw. Sawickiego, Ziemblekiego, Strzeleckiego, Wolana, Zdzisławskiego, Stokłowa i Maciaja Jakubowskiego wyznaczająco nie przez profesora chemii dr. Radziszewskiego obliczenie badane i jako znakomite uznane:

Hiszpańskie wino chinowe
 ku wzmocnieniu

Hiszpańskie wino chinowo-żelaziste
 przeciw słończeniu krwi i nerwowym chorobom.

HISZPAŃSKIE wino pepsynowe
 przeciw upośledzeniu trawienia.

HISZPAŃSKIE WINO PEPTONOWE
 przeciw wynędznieniu w słabostkach uporczywym, pokarm wprost w krew przechodzący.

Hiszpańskie WINO RUMBARBAROWE
 przeciw katarom żołądka i kiszek.

Tok same przez wyżej wymienionych profesorów i lekarzy za najlepsze uznane

Dla chorych i rekonwalescentów:

KONIAK GRANDE CHAMPAGNE
 ówierz litrowa butelka 1 sz. 80 ct.

WINO TOKAJSKIE STARE
 ówierz litr. butelka 2 sz. 80 ct.

WINO MALAGA stare
 ówierz litr. butelka 1 sz. 80 ct.

Wino hiszpańskie dla rekonwalescentów
 ówierz litr. butelka 1 sz.

PLASTER na NAGNIOTKI Boxbergera
 switek 35 ct.

Krowianka zawsze świeża
 szkiełko 1 sz. 30 ct.

Cukierki słodowe własne i CUKIERKI MCHOWE
 przeciw kaszlowi, chrypkom i bolom gardła.

Pigułki antykataralne
 Dr. VOSSA
 pudelko 70 centów.

Prawdziwe PIŁUŁKI MOBISONA
 para pudelak 1 sz. 150 i 8.50.

Prawdziwy SYRUP PAGLIANO
 flaszka 1 sz.

PROSZEK SEIDLICKIE
 własnego wyrobu żadnym innym niestępujące co do skutku, pudelko 1 sz.

WÓDKA FRANCUZKA z BORDEAUX
 sprządzana i tu do flaszek napełniona szysła 1/2 flaszki 80 ct., 1/4 flaszki 1 sz., a cała według przepisu W. Lee 1, flaszki 70 ct. cała flaszka 1 sz. 1.20.

Woda salicylowa i proszek salicylowy
 do ust, najlepsze środki do konserwowania zębów i przeciw nieprzyjemnej wońi z ust, flaszka wody 80 ct., pudelko proszku 80 ct. i 1 sz.

POMADA ALKALOID
 najlepsza pomada do włosów, wzmacniająca porost i wstrzymująca wypadanie włosów szkiełko 60 ct.

WODA KOŁOŃSKA
 własnego wyrobu wymieniona po 60 ct. i 1 sz. J. M. Fariny o połowę mniejsze flaszki 50 ct. i 1 sz.

PARFUMY francuskie
 własnego napełnienia.

PUDEŁEK francuski prawdziwy
 i własnego wyrobu.

Płyn na odmrożenia własnego wyrobu,
 Ocet desinfekcyjny własnego wyrobu,
Godsiembina Maliszewskiego
 przeciw reumatyzmowi i gódcowi.

WODA DO UST ANATERYNOWA
 własnego wyrobu flaszka 40 ct.

Olejek z sosny Pinus Pumilio
 do rozpylania w powietrzu flaszeczka 50 ct.

Glycyrynowe wyroby Sarg's
 różna mydła, kremy glycyryny i czysta glycyryna.

Oprócz wymienionych maństwow innych środków leczniczych, przysądów chirurgicznych i materialów.

WINA MOJE LECZNICZE I NAPOJE dla chorych i rekonwalescentów znajdują się na składzie we wszystkich aptekach renomowanych Galicji i Krakowa, tudzież we wszystkich krajach koronnych.

Popłatny zarobek.

Poszukuje się plynch osób do sprządzania losów austriackich i węgierskich emerytalnego kryzysu sasko meimntskich i badeńskich (te ostatnie muszą być do r. 1885 wylosowane) za opłatą w miesięcznych ratach. Zapewnia się im dobrą prowizję. Oferty do

Bank- und Wechselhaus
C. Lustig,
 Budapest, Eötvösplatz 2.

Dr. Hartmann

AUXILIUM

najlepiej stwierdzony środek leczniczy przeciw
rzerzającemu w męczyzn i upławom u kobiet,
 foide podług medycznych przepisów sprządzony preparat, — leczy bez wstrzykiwania i bolow, nie pozostawiając po sobie skutków, swięzo powstałe i nawet bardzo zastarzałe guzowacie i stonkowate swytki. Należy wyrazić żądanie dr. HARTMANNA „Auxilium“ dla panów lub kobiet. Takowe jest wraz z pouzającą broszurą i kartą do jednorazowej konsultacji w zakładzie P. dr. Hartmanna i we wszystkich znaczniejszych aptekach do nabycia po cenie 2 złr. 80 ct. 1 sz. 4-?

Główny skład rozsykowy: **W. TWERDY,** apteka, zum goldenen Hirschen, Kehlmarkt 11 we Wiedniu

NB. P. dr. Hartmann ordynuje od godz. 9-2 i od 4-6 w swoim zakładzie, gdzie najmuje się także jak dotąd lecałom wszystkich stałobolnaskornych, tajnych szczególnie osłabienia, podług doświadzonej metody bez skutków następnych, niemieli chorb kilowych i wrzodow. Lekii dostarczają się pod dyktando. Honorarium mierne. Takie listownie. Wiedeń, Stadt, Seifergasse nr. 11 (jedenaście).

Skład we LWOWIE: w aptece P. Mikolascha.

KRYNICKI
Balsam aromatyczny
 składa się z różnych żywicowych rozgrzewających i wzmacniających środków roślinnych. Skutecznie działa w cierpieniach żołądka i kiszek, uśmierza bóle i wzmacnia cały narząd trawienia. Oprócz tego koi wszelkiego rodzaju nerwowe bolie i reumatyczne cierpienia. Cena flakonu 80 ct. 3904 2-?

Na składzie w aptekach we Lwowie u P. Mikolascha, w Krakowie W. Redyka, w Warszawie u dr. Heinricha, Karola Lilpola i H. Kucharskiego; w Łucku u p. Złockiego i w Krynicy u H. Nitriblitta.

Wydawca: **W. Redyka**
 aptekarska H. Nitriblitta
 w KRYNICY

LIEBIG
 Company's
EKSTRAKT MIĘSNY
 z Fray-Bentos, Ameryka południowa.

Ekstrakt mięsny Liebiga daje przy drobnych dodatkach wyborny rosół i przy nalezianym użyciu takowego jest wielkim zaszczytnościem w gospodarstwie domowym. Z jednego funta angielskiego równiejszego się 454 gramom ekstraktu, zrobic można 190 porcy silnego rosolu. Przypis użyćcia dołącza się do każdego słoika.

Ekstrakt Liebiga.

TYLKO WTEDYJEST PRAWOZIWY
 jeżeli się znajduje na etykiecie każdego słoika wspaniały podpis **LIEBIG** i **Justus v. Liebig** farbą niebieską, jak niżej:

Justus v. Liebig

Do nabycia we Lwowie u Piotra Mikolascha, A. Kochanowkiego (dawniej Torosiewicz), Jakóba Beisera, Zygmunta Ruckera i u Arnolda Wernera; w Nowym Targu u Karola Laura, W. Milder i Sp. w Tarnowie.

C. k. uprz. kolei galic. Karola Ludwika.

OBWIESZCZENIE.

28me zwyczajne ZGROMADZENIE WALNE AKCJONARIUSZÓW

ces. król. uprzywilejowanej
kolei galicyjskiej Karola Ludwika
 odbędzie się
 we wtorek dnia 1. Maja 1883 r. o godzinie 10. przed południem
 w WIEDNIU,
 w Sali Stowarzyszenia austr. Inżynierów i Architektów, I, Eschenbachgasse Nr. 9.

- Porządek dzienny:**
1. Sprawozdanie wydziału rewizyjnego z zamknięcia rachunków z r. 1882.
 2. Sprawozdanie roczne Rady zawiadowczej.
 3. Rozporządzenie nadwyżką z r. 1882.
 4. Projekt dotyczący się ewentualnej budowy kolei lokalnej z Rzeszowa do Rozwadowa.
 5. Zmiana statutów pensyjnych.
 6. Wybór wydziału rewizyjnego dla zbadania rachunków z r. 1883.
 7. Uzupelnienie Rady zawiadowczej.

Panowie akcjonariusze posiadający najmniej 40 akcji, tyczący sobie wypelnic prawo głosowania, zechca złożyć wzmiankowaną liczbę akcji w myśl §§. 22 i 26 statutów, najdalej do dnia 2. kwietnia rb. włacznie, a otrzymaja natomiast oprócz potwierdzenia na złożone akcje, karty wstepu do zgromadzenia walnego.

Złożenie akcji uskutecznić można:
 w Wiedniu: w kasie Towarzystwa, w c. k. uprz. austr. Zakładzie kredytowym dla handlu i przemysłu, w kantorze M. S. Rotszylda; we Lwowie: w Filii c. k. uprz. austr. Zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu i w c. k. uprz. galicyjskim akcyjnym Banku hipotecznym; w Krakowie: w galicyjskim Banku dla handlu i przemysłu; w Berlinie: w Banku dla handlu i przemysłu; w kantorze S. Bleichröder; w Dyrekcji Towarzystwa dyskontowego i w kantorze Richter & Comp., w Wroclawiu: w szlaskiej spółce bankowej; w Lipsku: w powaznym Zakładzie kredytowym niemieckim; w Hamburgu: w kantorze L. Behrens i synów; w Frankfurcie n.M. w kantorze M. A. Rotszylda i synów; w Monachium: w kantorze Merck Finck & Comp., w Sztuttgartzie: w Wirtembergkim Zakładzie bankowym ongi Pflaum & Comp.; mianowicie:
 co do miejsc składowych w Wiedniu za pomocą konsygnacji w dwójnasób, w innych zaś miejscach za pomocą konsygnacji w trójnasób wygotowanych zawierających akcje w porządku arytmetycznym, do czego formularze wydane będą bezpłatnie w wymienionych kasach i agenturach.
 Akcjonariusz, chcący wykonać prawo głosowania przez innego do głosowania uprawnionego Akcjonariusza, raczy odcnie na imię obranego zastępcy opiewające pełnomocnictwo, na odwrotnej stronie karty legitymacyjnej wyśtosować i własnoręcznie podpisać.
 Pp. akcjonariusze, będący zatem w posiadaniu głosów na podstawie pełnomocnictwa przeniesionych, winni cedowane im karty legitymacyjne (pełnomocnictwa) najpóźniej w przededniu walnego zgromadzenia oddać jeneralnej dyrekcji.
 Każde 40 akcji dają prawo do jednego głosu, żaden jednak akcjonariusz nie może zastępować więcej jak 25 głosów we własnym i mocodawcow imieniu.

Wiedeń d. 24. lutego 1883.
 Rada zawiadowcza.

Galic. Bank kredytowy

wydaje od 10. listopada 1882 począwszy

4% asygnaty kasowe z 30-dniowym wypowiedzeniem,
 4 1/2% asygnaty kasowe z 60-dniowym wypowiedzeniem,
 zaś wszystkie dotychczas w obiegu będące
 4% asygnaty kasowe z 30-dniowym terminem
 mogą być b e z poprzedniego wypowiedzenia zamienione na 4 1/2% procent z 60-dniowym terminem, i w tym celu należy takowe do wymiany kasie galicyjskiego banku kredytowego we Lwowie
 ulica Jagiellońska, liczba 3, przedłożyć.

Dyrekcja.
 Przedruk nie będzie opłacony.

DORSCH

Dotąd nieprzewyższony
 c. k. wyłącznie uprzyw.
W. MAAGERA
 prawdziwie czyszczony

TRAN z WĄTROBY

preparowany przez
Wilhelma Maager
 we Wiedniu.

Przez pierwsze znakomitości medyczne rozbitery i jako łatwy do strawienia także dzieciom szczególnie salecy i ordynowany, jako najczystszy, najlepszy i za najskuteczniejszy środek przeciw słabostkom pierśi i płuc, oskrzylkom, osłabieniu, oskrzylkom, wyrostkom śluzowym, śluzobolom gruczołowym, osłabieniem itp. Flaszeczka po 1 sz. w moim składzie fabrycznym: Wiedeń, Heumarkt Nr. 8**] lub w najznakomitszych aptekach i handlach koronnych w monarchii.

W Lwowie: Piotr Mikolasch, J. Beiser, Z. Rucker, K. Kryszanowski, H. Blumenfeld, J. Piepas, w aptekach; St. Markiewicz, W. Marzankiewicz, K. Klimowicz, Karol Balthazar, Leib Schleicher, kupcy; Baranow: Józef Frankla, kup., Biata Erich Keller apt. Ad. Gürtler kup.; Bocknia: Fr. Beiss c. k. apt. zain.; Borszczow: P. Riekel, kup.; Boryslaw: Jan Z. b apt., sam. B. Freund kup.; Brody: A. Intender, K. B. Witosławski, Mieczek Kiliak, E. Grünspan, wszyscy aptekarze; Brestlany: W. Kordecki apt., J. Margulies, B. Fadenhecht, kupcy. Bucacz: Fr. Popowicz, Leio Neumann, Dwore Neumann, kup.; Budańskie: D. Jasziński apt.; Czerstow: C. v. Alth, Fr. Krzyżanowski, Willibald Beldowicz, J. Golichowski, wszyscy apt.; Ignacy Scunrich, N. Agupowicz, Braclia Tabakar, W. Augustynowicz, kupcy; Czortków: Lud. Nasa wdowa po apt., Markus Brennholz, kupiec. Brokobyce: Lud. Dobryniński, W. Racza apt.; Gorlice: M. Mieczkowski kup.; Horodenka: Gr. Aksenowicz, Jan. Neunberg apt., J. B. Offenberger, kup.; Itany: Siegf. Sachs kup.; Jaroslaw: J. Bohm apt., O. St. ansburg, J. Gaschte, K. Zubiński, bracia Jaakowicz kup.; Jaworów: Wl. Lachowicz apt.; Kaczawa: S. Rosenbaum kup.; Kolomyja: Dawid Kramer & Kupfermann, St. Bezeznicki, Ab. Dawid Landesberg kup.; Kosów: Markus Kamil, E. Litman, kup.; Koszow: St. Miedziński apt. Kraków: F. Gralowski W. Redyk, E. Wieszniowski, E. Radler, J. Kaczowski J. Trauczyński, Flor. Sawiczowski, wszyscy apt.; Jan Janiga, St. Feinisch kup.; Krakowice: J. Wl. Lobos apt. Kutty: Aiter Seiler, Leio Schuhlmann, A. H. Weiser, M. Regenbogen kup.; Litzka: M. Quirin apt.; Mielnica: St. Miedziński, M. Sobokiewicz apt., Leiser Morgenstern kupiec. Mielca: M. Quirin apt.; Mielnik: Sobuhim Hoss kup.; Mieszko: Herach Daw. Steru, kup.; Mielnica: B. Eisenberg kupiec. Myślenice: Mosel Gutmann kupiec. Nadwórna: Dawid assechler kup.; Nowy Targ: Karol Lusa kupiec. Opatów: J. Grzesiński apt.; Podgórze: J. Szkalinski apt.; Podwołoczyska: Gust. Morawetz kup.; Przemysl: H. Taraszyński apt., M. Kozłowski, Sam. Baran, M. Krug, S. Byrop, A. Babiniowicz, Leon Brüll, W. E. Branchowski, M. Mayer Os. Gaus kup.; Przemyslanow: E. Baranowski apt.; Ruchawice: C. G. Alth, J. Bousigann, J. A. Decani, wszyscy apt.; Radowo: M. Smychowski apt.; Radeck: Nuchim Nagelbir kup.; Rzeszow: A. Karpiński apt., J. Schaiter i Sp., Hirsch Gleichner, B. Blumeberg, M. Weintarab, Ester Wang, Ed. G. Neugebauer kupcy; Sadagóra: D. Rabinowicz apt.; Sambor: J. Aleksiewicz apt.; Ant. Kromer, B. Zuluwaki, S. Schmeid kupcy; Sanok: J. Ryczaraki kup.; Sędziszow: Analia Löw, handel; Sieniawo: Chaskel Teitelbaum, kupiec; Skala: J. Weidberg, kup.; Smolany: Ed. Boum kup.; Stary Sambor: J. Macura, A. Baill, Albin Amirowicz apt., Kalman Jonas, Chaim Halpern, Wilhelm Waldeck kup.; Strzyż. Jul. Zgórski, Arnold Kibel, apt., D. J. Nosenblatt & Comp. Sara Feige Apfelgrün kup.; Swacawa: Ed. Lisaka apt., Berl Terker kup. Tarnopol: F. Janogiewicz, Dr. A. Buchelt, Herman Kahane apt., D. Sennensich, A. Morawetsa spakob. Kr. F. Popowicz, E. Frank apt.; Tarnobrzeg: L. Chodacki apt., H. Wisniewski, W. Milder i Sp., F. Leszczyński, kupcy; Tymbark: St. Lipnicki apt.; Wlecliska: F. Bruno Mieczkowski apt.; Wisznica: J. Kubickiego wdowa, H. Markiewicz apt.; Israel Kanner kup.; Wojnicz: Ar. Nudnyński apt.; Zaleszczyki: Stean. Saymonowicz apt.; Złoczów: Jos. Gold kup.; Zółkiew: Adolf Ladice apt.; Zyrardow: Wlad. Postepski apt.; Zyzwiec: A. Hencko & Golecki, A. Blumenthal apt.

**] Tamże znajduje się główny skład dla austro-węgier. monarchii banków międzynarodowych do opatrzenia rannych i wszelkiego rodzaju potrzeb z fabryki w Schaffhausen, tudzież medycyne wina i dla rekonwalescentów Dr. Karol. Mikolascha we Lwowie.